

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

Nº 39

OCTUBRE

1989

Rafel Forgas

29

SUMARI

Editorial i Sumari	2
Opinió: Civisme a Maria	3
Homenatge a l'Amo En Xesc	4
Casa de la Vila	6
Batejar-se	7
El Vellmari	8
Opinió J.L.C.	10
Correu Obert	11
Poemes i gloses	14
Piscina Municipal	15
Demografia, temps i telèfons	16
Festes 1.989	17
Opinió J.L.C.	21
Sa Terradeta	22
Passatemps	26
Propaganda Conselle	27
Bullit de Notícies	28
Carrerany Esportiu	30
Fem Carrerany	36

EQUIP DE REDACCIÓ

Pep Lluís Corresa Martínez
 Jaume Ferriol Fiol
 Antoni Mas Negre
 Jaume Mestre Llompart
 Joana Maria Queralt
 Onofre Sureda Ribas

COL·LABORADORS

Delegació d'Informació
 de l'Ajuntament de Maria
 Pere Fons Pascual
 Joan Gelabert Mas
 Enric Pozo Mas
 Pere Crespi

Portada:

Quadre Rafel Forteza,

Fotografies:

Josep L. Corresa,
 Magdalena Soler Vallori,

Editorial

EL PROPER DIA 29 D'OCTUBRE, EN DIUMENGE I PER TANT DIA FESTIU, TOTS ELS ESPANYOLS ESTEIM CONVOCATS A LES URNES PER A TRIAR ALS NOSTRES REPRESENTANTS POLITICS EN LA LEGISLATURA QUE HA DE DONAR COMENÇAMENT A RREL DE LES ELECCIONS.

CAL FER UNA REFLEXIÓ SOBRE AQUEST FET, QUE ES EL PRIMER I BASIC A DINS UNA DEMOCRACIA, EL DRET A PODER TRIAR LES PERSONES QUE ENS HAN DE REPRESENTAR.

A UNA DICTADURA, AQUESTA LLIBERTAT NO ES TE I ES UNA PENA EL FET DE QUE L'ABSTENCIONISME HAGI D'ESSER LA NOTA PREDOMINANT A UNES ELECCIONS, SIGUIN DEL TIPUS QUE SIGUIN.

SENSE ENTRAR EN POSITURES IDEOLÒGQUES O PARTIDISTES, LA PARTICIPACIÓ EN LA CONFECCIÓ DE LES CAMERES DE REPRESENTANTS, MITJANCANT EL VOT, ES LA PRIMERA PASSA PER A LA FORMACIÓ D'UN ESTAT DE DRET DINS UNA DEMOCRACIA.

HA ARRIBAT L'HORA DE VALORAR CADA PROGRAMA D'INTENCIONS, D'ANALITZAR ELS PROS I ELS CONTRES DE CADA UN D'ELLS, DE PREMIAR O CASTIGAR ALS POLITICS O SIMPLEMENT DE REFLECTIR LES NOSTRES IDEES POLITIQUES.

L'INSTRUMENT DEL QUAL DISPOSA EL CIUTADA PER A PODER FER TOT AIXO, ES EL VOT LLIURE I RESPONSABLE.

QUI NO PARTICIPA EN UNES ELECCIONS, MORALMENT NO TE MOLTA DE FORÇA A L'HORA DE DEMANAR SOLUCIONS ALS SEUS PROBLEMES O ALS DE LA SEVA COMUNITAT, JA QUE PREVIAMENT JA S'HA EXCLUIT AMB LA SEVA ABSENCIA DAVANT LES URNES.

AL NOSTRE POBLE, JA HEM DONAT MOSTRA DE QUE SABEM PARTICIPAR EN UN ALT INDEX EN UNES ELECCIONS, HO FEREM A LES DARRERES MUNICIPALS ON ENREGISTRAREM UN DELS MES ALTS, I DES D'AQUI CRIDAM A LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA A L'HORA D'ACUDIR A EMETRE EL VOT.

Imprimeix:

Apostol y Civilizador

Petra

Nº Depòsit Legal: PM-457/1986

++++++
 + La redacció de Fent Carrerany
 + no es fa responsable de les
 + opinions dels qui hi escriue
 ++++++

Edita:

Associació Cultural FENT CARRERANY

Femenies, 1

07519 Maria de la Salut

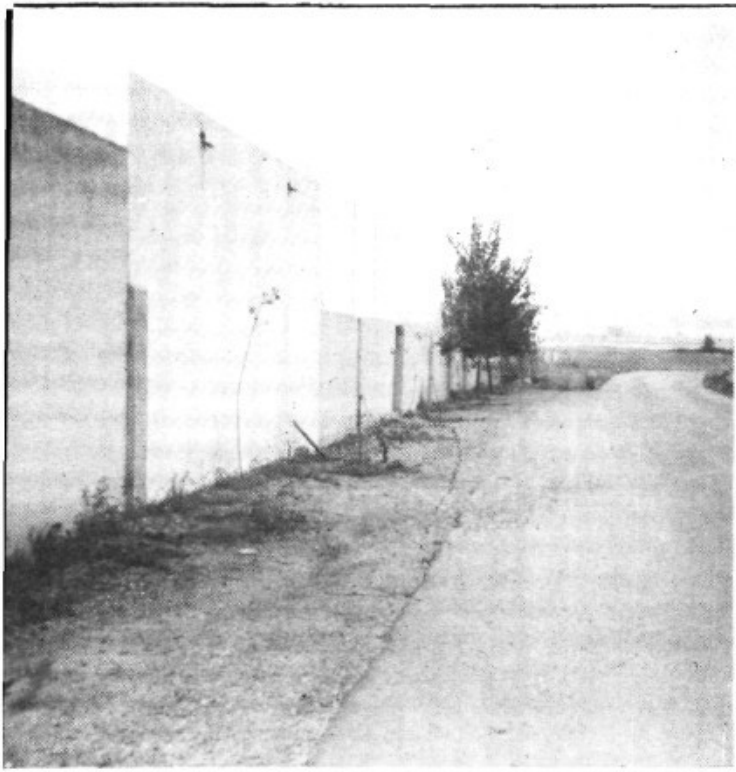

OPINIÓ: CIVISME A MARIA

Per desgràcia, el nostre poble té, a la resta de l'illa (més enfora encara no hem transcendit), una fama que no representa certament un orgull. Es diu que són un poble on és possible que passin els fets més inusuals i on els habitants es destaquen sobretot per la seva "burreria", el seu poc civisme i el menyspreu a les més elementals normes de conducta.

Per sort, no tothom és així a Maria, i bé, els fets o el renou d'uns quants són més fort i es nota més, que la conducta normal i cívica de la resta de mariandos.

Les causes de tot això, les podríem cercar en l'estancament del poble dins el context social i l'interès que han tengut alguns en què aquest poble sigui diferent als altres en segons quins aspectes. A més, la incultura i la llosincràcia que en alguns elements s'ha atocreat, és notòria.

Tal vegada el que ens ha donat més fama va ésser el que va protagonitzar un rector de trist record i menys vergonya i del qual som innocents però no va estranyar a ningú i es va creure pels antecedents coneguts.

Darrerament, s'han produït una sèrie de fets que m'han fet pensar que hi tenen dins el cap els seus autors. La tallada

assassina d'alguns arbres, la rompuda d'un filferro al poliesportiu per poder entrar a la piscina fora de les hores en què està oberta al públic, la tirada de 2 bombones de gas butà dins la mateixa i la mala utilització dels serveis públics de qualsevol tipus, crec que són actes que podríem qualificar de "tractament psiquiàtric" i no psicològic.

En el passat, record la construcció d'un mur enmig del carrer Ramon Llull, l'envenenament de l'olivera de davant l'Església, la tirada de cossiols dins la cisterna de l'Escola d'Alt,

El gran perdedor dels actes que aquests subjectes protagonitzen, és el poble de Maria, que a la fi les paga i no les gaudeix així com cal, a més de la imatge tercermundista i esperpèntica que donam.

Ells, no perden res ja que no tenen ni consciència ni coneixement sobre el que és un bé públic. Els interessa tenir coses amb la intenció de poder-les rompre i mal emprar-les en el seu goig, fora comptar amb la resta de mariandos que a la fi són les seves víctimes.

De la mateixa manera, hi ha persones que m'han sorprès gratament i que han criticat obertament sobre el que jo he esmentat. Pens que la resta de la gent ha evolucionat i té ganes d'evolucionar en el futur. Si se'ns dona oportunitats i serveis, podrem arribar a canviar la nostra imatge. La intervenció del polítics i responsables de qualsevol àrea pública crec que és vital per això.

La pressió popular sobre aquests quatre que no estan normalitzats s'ha de deixar sentir en la seva contra i no se'ls ha d'alentar en el seus propòsits, que no duen a res positiu.

Es diu que els responsables són uns pocs i que si se'ls atura les cames, s'atura el problema, la meua opinió també passa per aquesta actuació, ja que es coneix a certs elements que destaquen per la seva "irresponsabilitat".

En vers de riure'ls les seves "gràcies", crec que convendria més, a tot el poble, posar fi a elles i d'això ja és hora fa estona.

Jaume Mestre Llompart.

HOMENATGE A

L'AMO EN XESC DE SON CLOQUIS

L'amo En Xesc de Son Cloquis, una figura, una autèntica joia, un vertader senyor, tot un home cult, un artista.

Les seves cançons, la tonada, la guitarra, recorden el pensar, el parlar i el viure d'un poble més que centenari.

Es una baula d'una gran cadena que ha arribat als nostres dies. Fa falta que una altra baula s'enganxi, segueixi aquest estil, aquest folklore, li doni veu, dits i vida perquè els dies, els anys i els segles no borrin les nostres tradicions.

Va esser objecte d'un emotiu homenatge a Son Ferriol dins la Vuitena Festa Folklòrica Cultural Mallorquina, el dia 2 de Setembre, organitzada per la "Revetla de Sant Antoni".

Vet a continuació la presentació que d'ell va fer el nostre Batle:

VIII FESTA FOLKLÒRICA Cultural Mallorquina

Son Ferriol

2 DE SETEMBRE 1989

Organitza:

HOMENATGE A

**L'AMO XESC DE SON CLOQUIS
MARIA DE LA SALUT**

Digníssimes autoritats, veïnats de Son Ferriol, visitants de tota Mallorca, de les Balears, i d'altres pobles de l'Estat Espanyol, siau benvinguts.

Es un honor per a mi presentar-vos a Francesc Mas, l'amo En Xesc de Son Cloquis. Prou mèrits ha assolit per a què se li rendeixi aquest homenatge. Són molts d'anys de córrer món, sempre amb la guitarra a les mans, el seu fresc i alegre cant a la boca i el viu ritme de les mateixes i jotes al cor. En les primeries aquest món fou molt reduït, envoltant el nostre terme; en les derreries, ha trebutat fronteres i el seu cant ha arribat a distints i llunyans indrets d'Europa.

La vida de l'amo En Xesc, de portes a defora, ha estat dedicada totalment al camp i al cant. Dos fenòmens que, des de l'antigor i fins fa dues dècades, estaven molt relacionats. Es cantava damunt l'era, es cantava collint oliva, quan es llaurava, donant lloc a tonades típiques de cada feina. Avui en dia, la metamorfosi que ha sofert el camp, ens ha fet perdre, desgraciadament, gran part d'aquests costums.

L'amo En Xesc va néixer l'any 14, el 6 de Novembre. D'això molt prest farà 75 anys. Quan compli els 10, es traslladà amb els seus pares de Son Gili a Son Cloquis, dues possessions limítrofes del nostre terme. Hi visqué 13 anys i, de llavors ençà, n'ha guardat el sobrenom.

HOMENATGE A L'AMO EN XESC DE SON CLOQUIS

Em contà que fins als 14 anys anà a escola els matins a Maria, amb D.Francisco Nadal, guàrdia civil retirat, al qual li donaven tres pessetes al mes.

Mentrestant, per Son Cloquis guarda animals, ovelles i porcs, amb els seus set germans.

L'afició al cant i a la guitarra li vengué amb l'assistència a festes i balls que s'organitzaven pel camp. Així es feien balls per les matances, per la recollida de les figues, pels darrers dies,...

Son pare, als 10 anys, li comprà la seva primera guitarra, de les tres que han tengut. L'amo En Rafel Joanaino, de Sineu, li ensenyà a fer "ses mudances" amb unes quantes vegades que hi anà, però mai ha après solfa.

De Son Cloquis, tornà a Maria on ha viscut sempre fent feina al camp.

Però en aquella època no mancaren ocasions per a sonar i cantar a balls que s'organitzaven, moltes vegades espontàniament, per les barriades del poble.

Als anys 30, 31 començaren a posar-se de moda les verbenes. Va entrar el ball d'aferrat i el ball de bot va quedar com abandonat. Això provocà un llarg silenci que durà varies dècades.

L'any 71 fou l'any del ressorgiment. A Maria, per Sant Antoni, tingué lloc un concurs de cançó mallorquina per a locals i l'amo En Xesc guanyà el primer premi. I per les festes de Sant Feliu de Llubi el convidaren a participar a la Mostra de Cançó Mallorquina de la qual s'enregistrà un disc.

I a l'any següent, també a Llubi, guanyà el primer premi de la Mostra, acompanyat de l'amo En Biel Canyaret i l'amo En Joan, pastor de Son Ramis.

Després actuà uns cinc o sis anys amb En Biel Caragol per diferents

pobles de Mallorca. En aquests moments coneix D. Bartomeu Ensenyat que el du a actuar al Teatre Principal de Ciutat.

Després d'una altra llarga pausa, a l'any 85, Bartomeu Ensenyat el convida a acompanyar-lo a Alemanya amb l'Escola de Música i Danses, on guanyaren el

primer premi. Fou el primer reconeixement internacional de l'art popular i el geni, frescura i simpatia de l'amo En Xesc. Després aniria a París, l'any 87, i el passat 13 de Febrer, a Sicília. Dins la península ha actuat a Barcelona i Saragossa.

I una cosa curiosa que em contà: malgrat hagi marcat el ritme a tants de balladors, ell no n'ha sabut mai de ballar. La guitarra li ho ha impedit.

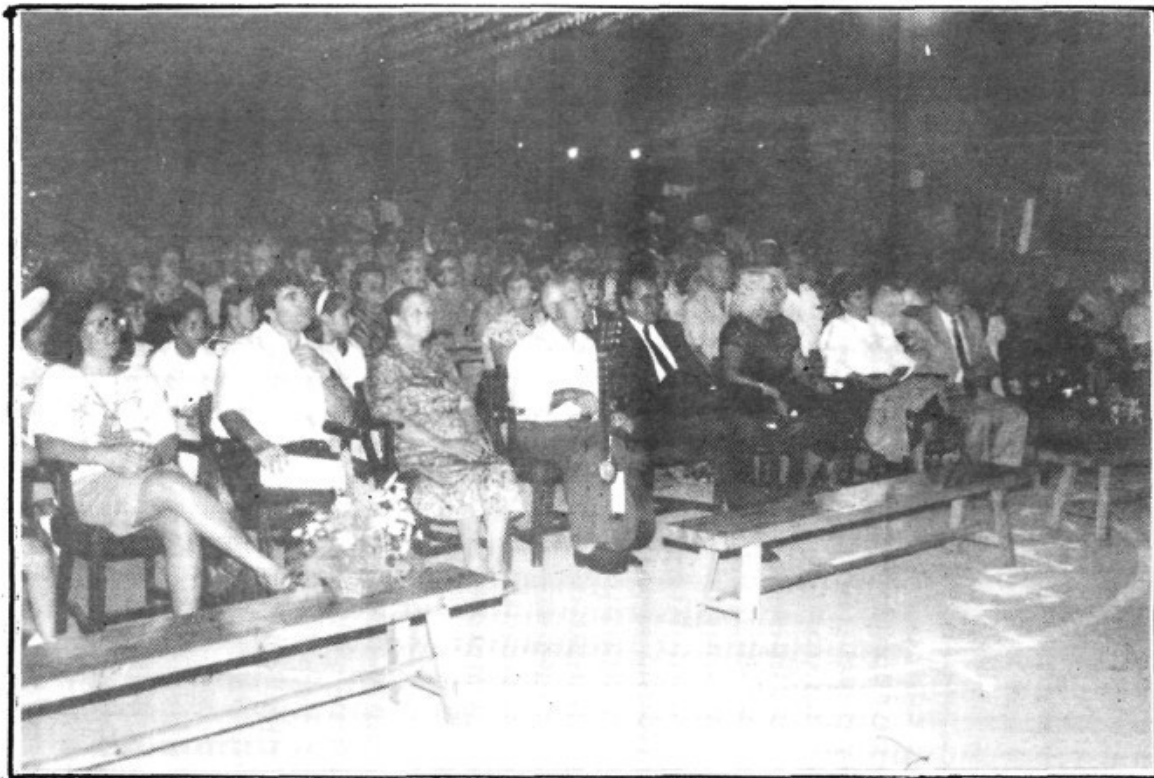
L'amo En Xesc: com a batle de Maria, vull ser capdavanter en agrair-vos la vostra tasca dins el món del cant i ball mallorquí i que darrera el vostre nom hi dugeu el del nostre estimat poble, que tan orgullós se sent de vos.

I com que mai ens ha faltat la vostra col·laboració quan us hem hagut de mester en qualsevol festa, a l'escola, a l'església, a la plaça, que és allà on el vostre art és més viu, just em resta desitjar-vos l'amo En Xesc: QUE MOLTS D'ANYS POGUEU CANTAR.

Una vegada acabat el discurs tingué lloc l'entrega dels records i l'actuació dels grups següents: Agrupació de Balls (Maria de la Salut), Rondalla Bellver, Aires de Son Forteza, Aires de Montision (Porreres), Revetla de Sant Antoni (Son Ferriol), Sa Colla de Sant Rafel (Eivissa), Nosa Terra (Pontevedra), Grupo de Coros y Danzas Torrox (Málaga).

L'acte acabà amb una gran ballada popular. Molta gent del nostre poble estigué fent costat a aquest petit-gran home.

Text: Onofre Sureda i Pere Fons.

Casa de la Vila

COMISSIO DE GOVERN DE DIA 14 DE SETEMBRE

Sessió ordinària. No hi assisteix, amb excusa prèvia, D. Miquel Torelló. Es prengueren els següents acords:

1.- Aprovar l'acta de la sessió anterior (24-8-89)

2.- Assementar-se els reunits de la correspondència i escrits oficials i especialment del Consell Insular de Mallorca concedint 250.000 pts. per a l'adquisició d'un piano per a l'Escola de Música i de la Conselleria Adjunta a la Presidència del Govern Balear concedint una subvenció de 200.000 pts. per a l'adquisició d'un equip transmissor.

3.- Aprovar, per unanimitat, concedir una subvenció de 110.000 pts. al C.P. A. Monjo per a l'adquisició d'una impressora.

4.- Aprovar, per unanimitat, la sol·licitud d'una subvenció de 520.000 pts a la Direcció Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència per a la reparació de la instal·lació elèctrica de l'Escola de Baix..

5.- Aprovar, per unanimitat, les Bases per a la selecció d'un peó d'obres, mitjançant contracte laboral temporal d'interinitat com a conseqüència de la malaltia del titular del lloc de feina.

PLE EXTRAORDINARI DE DIA 21 DE SETEMBRE

No hi assisteixen, sense excusa prèvia, els regidors Sr. Miquel Oliver, Sr. Antoni Torrens i Sr. Antoni Morey. Es prengueren els següents acords:

1.- Aprovació, per unanimitat, dels borradors de les actes de les sessions plenàries dels dies 16 de Juny de 1989 i 20 de Juliol de 1989.

2.- Després de l'exposició i deliberació de l'expedient sobre les Normes Subsidiàries de Planejament del terme de Maria de la Salut, es procedeix a la votació donant-se el següent resultat: 4

vots a favor, els dels Senyors Miquel Torelló, Bartomeu Monjo, Bartomeu Bergas i el Batle, Sr. Magí Ferriol, i 2 abstencions, dels senyors Guillem Bergas i Rafel Oliver, indicant aquest que l'abstenció era per la manca d'informació suficient i perquè proposava revisar el conveni urbanístic subscrit amb l'entitat Meridional Mallorca, S.A. referent al sòl apte per urbanitzar a la zona de Montblanc, per tant, al no aconseguir-se la majoria absoluta legal, no procedeix l'aprovació inicial de les Normes Subsidiàries de Planejament d'aquest terme municipal.

3.- Aprovació, per unanimitat, dels Comptes de Tresoreria del primer i segon trimestre de 1989.

4.- Aprovació, per unanimitat, del Compte General del Pressupost Municipal de 1988.

5.- Aprovar, per unanimitat, el Compte d'Administració del Patrimoni de 1988.

6.- Per unanimitat, s'acordà:

1.- Establir provisionalment el preu públic per a la prestació dels serveis de banys, dutxes, piscines i instal·lacions anàlogues i l'aprovació de l'ordenança fiscal reguladora. Els preus aprovats són:

Piscina: Majors de 10 anys: 100 pts
Menors de 10 anys: 50 pts

Pista de tenis:

Hora diurna: 200 pts.

Hora nocturna: 400 pts.

2.- Exposar el present acord provisional al públic en el BOCAIB i tauler d'edictes durant el plaç de 30 dies hàbils.

3.- Que l'exigència del preu públic entri en vigor a partir de l'1 de gener de 1990.

COMISSIO DE GOVERN DE DIA 28 DE SETEMBRE

Sessió Ordinària, amb assistència de tots els seus components. Es prengueren els següents acords:

1.- Aprovar l'acta de la sessió anterior (14-9-89).

Casa de la Vila

2.- Aprovar, per unanimitat, la devolució de fiances d'obres i de subministraments, essent dues en metàl·lic i set amb aval bancari.

3.- Aprovar, per unanimitat, el Conveni entre el Consell Insular de Mallorca i l'Ajuntament sobre l'ordenació i classificació de l'Arxiu Municipal i facultar al Sr. Batle per a la signatura de tots els documents pertinents per executar el present acord.

4.- Aprovar, per unanimitat, l'esmena presentada pel Sr. Batle a la proposta del Grup Municipal del PSOE en el sentit d'adelantar a una setmana en lloc del plaç sol·licitat d'un mes, per a poder analitzar i aclarir els punts o temes menys clars de la documentació de les

Normes Subsidiàries.

5.- Aprovar, per unanimitat, la proposta de la Batlia per a procedir a solucionar el tema de les sepultures del Cementeri Municipal.

6.- Designar, mitjançant sorteig, els components de les dues Meses Electorals per a les Eleccions a Corts Generals del proper dia 29 d'Octubre:

Secció 1 (Escola de Baix):

President: Francisca Font Carbonell

1er Vocal: Bàrbara Vanrell Nadal

2on Vocal: Francisca Ferriol Pons

Secció 2 (Escola de Dalt):

President: Joana M. Font Carbonell

1er Vocal: Catalina Mas Carbonell

2on Vocal: Joan Quetglas Ferriol

BATEJAR-SE

Un baptisme no volgut, no conscient, no demanat personalment, no deu esser res. Serà com tirar aigua a damunt un tronc sec, que, per molta que n'hi tirin, no traurà brostada.

El que és clar, és que hi haurà un nou inscrit en els llibres de l'església, religió o secta. D'aquí podem pensar que és possible que hi hagi molts d'inscrits i pocs batejats.

Quan un ciutadà demana que l'esborrin d'una llista religiosa, no vol que li anul·lin el baptisme, que no ha existit perquè ell no ho ha reconegut mai, sinó que és una simple protesta per un acte fet contra la seva pròpia voluntat.

Crec que és Sant Agustí que diu: "Déu qui t'ha creat sense tu, no te pot salvar sense tu".

Cada un és necessari i decisiu per a la seva renaixença a la idea de salvació, al moviment de Jesús; a la pertinença o no a un grup religiós.

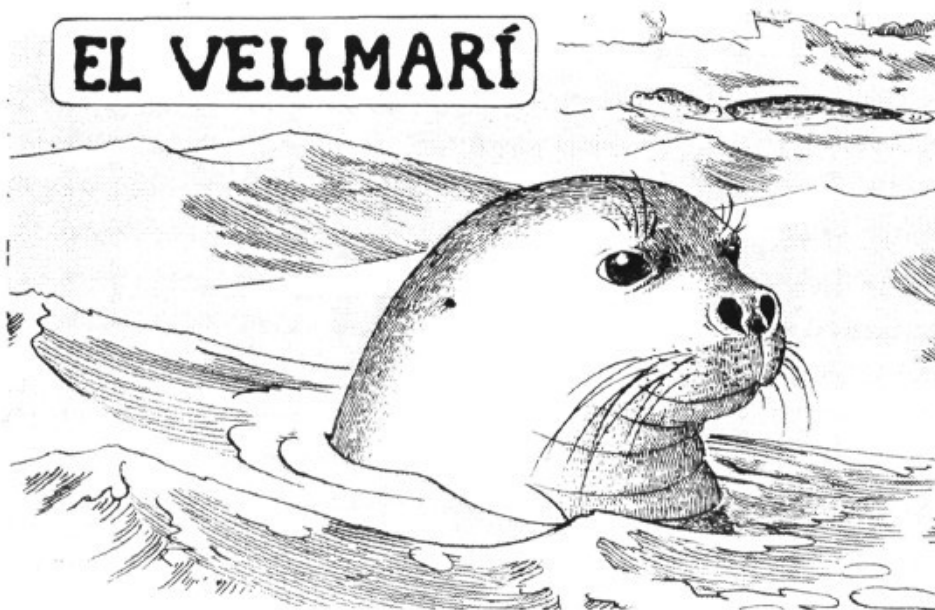
¿Som Cristians els que hem estat batejats?

(Continuarà)

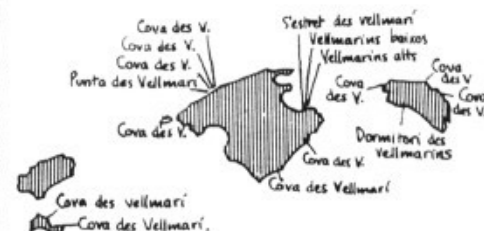
Pere Fons.

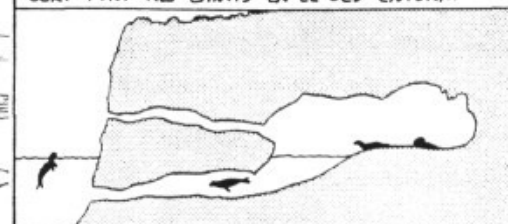
EL VELLMARÍ

A LES BALEARS, LA TOPONÍMIA CONSERVA EL RECORD D'ALGUNES DE LES COVES QUE HABITAVEN.

LA PRESSIÓ HUMANA ELS HA DUIT EN MOLTS DE CASOS A UTILITZAR FINS I TOT COVES AMB ENTRADA SUBMERGIDA, DEMOSTRANT AIXÍ LA SEVA CAPACITAT PER ADAPTAR-SE FINS A UN CERT PUNT ALS CANVIS EN EL SEU ENTORN.

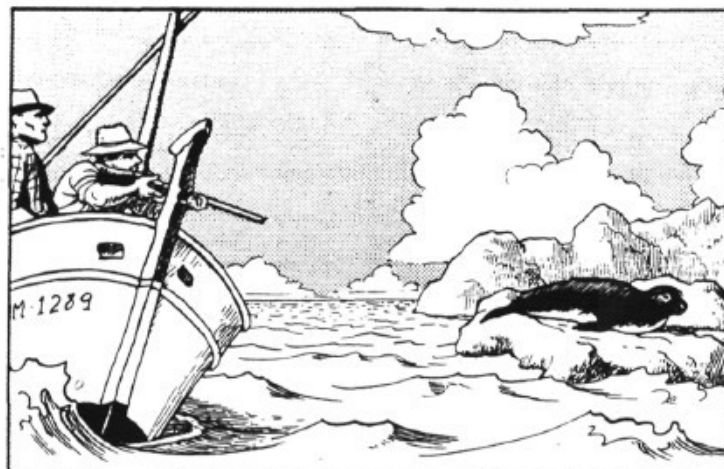
ELS VELLMARINS SURTEN A TERRA A DORMIR I A CRIAR. AVUI EN DIA HO FAN A COVES DE FONS D'ARENA O DE CÒDOLS. ANTIGAMENT LES FOQUES HABITAVEN LES PLATGES, PERO N'HAN ESTAT EXPULSAPES PER L'HOMME. A LES COVES ES TROBEN MÉS PROTEGIDES.

EL VELLMARÍ HA APRÈS A APROFITAR ELS PEIXOS QUE TROBA A LES XARXES O NANCES, FENT ALGUNS DESPERFECTES ALS ORMETJOS DE PESCA I GUANYANT-SE L'ODI DELS PESCADORS.

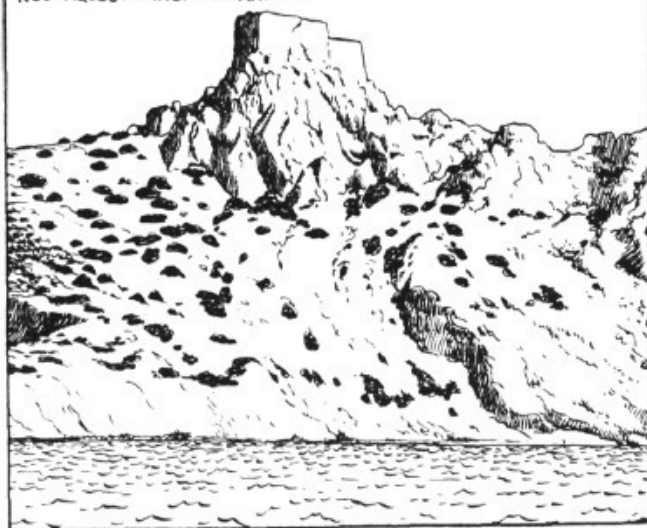

HI HA MOLTS DE TESTIMONIS DE COM ELS HABITANTS DE LES ILLES ELS MATAVEN A TIRS, AMB DINAMITA, AMB HAMS ESPECIALS O AMB TRAMPES. ALTRES MORIEN ACCIDENTALMENT, OFEGATS EN LES ARTS DE PESCA.

A ALTRES PAÏSOS, AQUESTS PROBLEMES CONTINUEN: ELS PESCADORS SEUEN EN MATANT VELLMARINS. ELS PERJUDICIS QUE PODEN CAUSAR REALMENT SÓN POC IMPORTANTS: DESGRACIADAMENT LA MALA ADMINISTRACIÓ DE LA PESCA I L'INCOMPLIMENT DE LES LLEIS FAN MOLT MÉS MAL QUE TOTS ELS VELLMARINS DEL MÓN!

CABRERA REUNEIX MOLT BONES CONDICIONS PER ACOLLIR DE BELL NOU AQUEST MAGNÍFIC ANIMAL.

LA PRIMERA I MÉS IMPORTANT MESURA A PRENDRE ÉS DETEXAR LLOCs NATURALs, TRANQUILs I AMPUS A BASTAMENT PERQUÉ L'ANIMAL PUGUI VIURE. AIXÒ ES POT CONSEGUIR DECLARANT RESERVES I PARCS A LES ÀREES ON QUEDEN VELLMARINS O ON HI PUGUIN VIURE QUALQUE DIA.

S'HAN INICIAT PROGRAMES INTERNACIONALS PER INTENTAR-NE LA REPRODUCCIÓ EN CAPTIVITAT, I PER VENTURA NO ÉS LLUNY EL DIA EN QUE ES PODRAN REINTRODUIR VELLMARINS ALS DARRERS REDONS VERDOS DE LA MEDITERRÀNIA.

S'HA CREAT UN FONS PER A LA CONSERVACIÓ DEL VELLMARÍ, AL QUAL TOTS PODEM CONTRIBUIR. (INFORMACIÓ AL GOB, TEL. 721105)

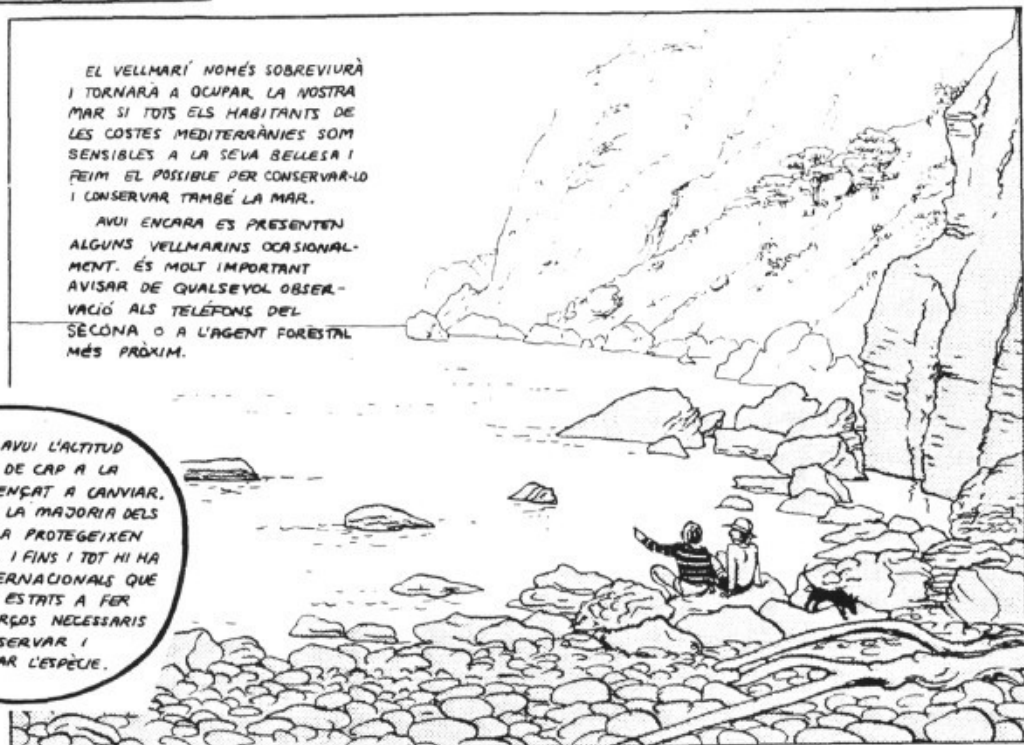

EL VELLMARÍ NOMÉS SOBREVIVIRÀ I TORNARÀ A OCUPAR LA NOSTRA MAR SI TOTS ELS HABITANTS DE LES COSTES MEDITERRÀNIES SOM SENSIBLES A LA SEVA BELLESA I FEM EL POSSIBLE PER CONSERVAR-LO I CONSERVAR TAMBÉ LA MAR.

AVUI ENCARA ES PRESENTEN ALGUNS VELLMARINS OCASIONALMENT. ÉS MOLT IMPORTANT AVISAR DE QUALESVOL OBSERVACIÓ ALS TELEFONS DEL SEGONA O A L'AGENT FORESTAL MÉS PRÒXIM.

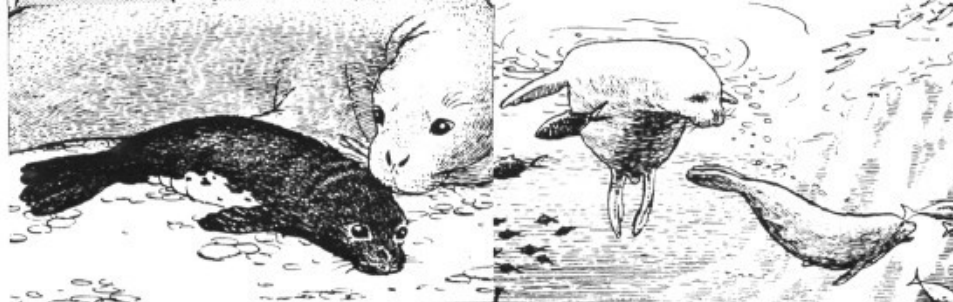

PER SORT AVUI L'ACTITUD DELS HOMES DE CAP A LA FOCA HA COMENÇAT A CANVIAR. LES LLEIS DE LA MAJORIA DELS PAÏSOS ON VIU LA PROTEGEIXEN ESTRUCTIVAMENT, I FINS I TOT HI HA TRACTATS INTERNACIONALS QUE OBLIGUEN ELS ESTATS A FER TOTS ELS ESFORÇOS NECESSARIS PER PRESERVAR I RECUPERAR L'ESPÈCIE.

AJUDA A RECUPERAR EL VELLMARÍ I A CONSERVAR TOT EL PATRIMONI NATURAL, CONEIXENT I RESPECTANT LES LLEIS QUE PROTEGEIXEN LA NATURA, INFORMANT-TE I PARTICIPANT ACTIVAMENT A LES CAMpanyES DE CONSERVACIÓ DE LA FAUNA, LA FLORA I ELS ESPAIS NATURALs MEDITERRANIS.

TEXTS: JOAN MAYOL. DIBUIXOS: AINA BONNER.

GOVERN BALEAR
CONSELLERIA D'AGRICULTURA I PESCA
SERVEI DE CONSERVACIÓ DE LA NATURALESA

OPINIO

29 D'OCTUBRE - ELECCIONS GENERALS

En pens que la contaminació atmosfèrica que pateix el nostre planeta, no tan sols afecta a la climatologia de la superfície del globus sinó que pot ser estigui afectant el comportament de la classe política.

Al final d'una dècada al, darrer quart d'un segle, pot ser siguin moments especialment crítics que justificarien tots els esdeveniments econòmics-polítics-socials que ens estan enrevoltant.

Seria molt lamentable que per culpa d'aquesta apatia caiguéssim amb la trampa, mortal de necessitat, de no anar a votar i contribuir d'aquesta manera a que una minoria de la població triàs els qui a la fi regiran els nostres destins.

?

El termes de DRETA i ESQUERRA, estan desfasats, els de PROGRESSISTES i CONSERVADORS, ja no és fàcil la seva ubicació. La pèrdua d'entitat crec que podria ser l'explicació al desànim amb que la gent veu als partits polítics, uns partits que darrerament es preocupen molt més de la seva bona imatge que d'ofertar al elector projectes polítics amb esquemes de treball orientats a resoldre els greus problemes socio-culturals i econòmics que pateix la nostra vida quotidiana, amb la suficient claretat i puntualitat perquè l'elector sàpiga en tot moment el que tria i poder passar comptes del seu compliment.

Jose Maria Aznar

El dret Constitucional d'elegir lliurement els nostres representants, quasi es converteix en una obligació moral si volem mantenir actiu el sistema democràtic que tants d'anys ha estat absent. Ara és el moment propici per a exercitar aquest dret, és el moment de fer balanç i demanar les explicacions que estimem convenients, quines vies de solució tenen les distintes opcions polítiques als problemes que ens preocupen, salut, treball, educació i un llarg etcètera, tant llarg com a cadascun de nosaltres ens pugui passar per la imaginació.

Es l'hora d'escoltar, demanar, triar i a la fi VOTAR.

J.L. Corresa,

CORREU OBERT

FENT CARRERANY 11 (262)

AL CONSELL DE REDACCIO

DE FENT CARRERANY

Benvolguts companys:

Com a soci de Fent Carrerany i membre fundador d'aquesta associació, i després d'haver llegit els darrers números de la nostra revista, no puc mantenir més la boca tancada i m'agradaria donar-vos uns quants consells, si és que us interessen.

És molt lamentable que persones majors com vosaltres, la majoria amb títols universitaris, doneu aquests espectacles.

És sabut de molta gent, les lluites internes que hi ha dintre de l'Associació; però, d'això, a fer-les públiques mensualment, criticant-vos de manera individual o personal em sembla molt trist. Més que res, pareixen nins de pre-escolar que es barallen per aconseguir tots la mateixa joguina.

Tal vegada, a alguns membres de l'actual Junta els convendria fer el que vaig fer jo. Quan vaig veure que l'Associació prenia uns camins que no m'agradaven, que les meves opinions no eren les de la majoria, vaig presentar la meva dimissió i me'n vaig anar a ca meva, sense fer cap tipus d'oposició ni tan sols crítica. Quan les meves col·laboracions a la revista tingueren respostes negatives (encara que no fossin compartides per mi), per no entrar en polèmiques que no haguessin ajudat en res ni per res, he sabut guardar silenci.

A certes persones aquestes decisions, tal vegada els hagi semblat covardia per la meua part. Tothom pot pensar i opinar el que vulgui. Jo crec que tenc la consciència molt neta, ja que l'únic que pretenia era el millor per a la nostra Associació.

Però crec que encara hi ha coses més negatives. Des de ja fa un any, la part administrativa no toca bolla i són molts els socis i subscriptors que estan reclamant el seu rebut i aquest no arriba. Jo personalment m'he ofert per cobrar-ne uns quants, els he reclamat en repetides ocasions des de fa vuit mesos i encara no me'ls han duit. Crec que un any és temps suficient per posar al dia qualsevol irregularitat administrativa o comptable, si hi ha voluntat de fer-ho. Demanaria també que s'avançassin les eleccions de la Junta, que l'actual president en funcions convocàs una Assemblea General de caràcter extraordinari, i que fossin els socis els qui decidissin solucionar aquestes qüestions que tan mala imatge estan donant a l'Associació.

I ja per acabar, voldria que cap de vosaltres agafàs aquest escrit com una crítica; al contrari, són simplement suggerències, perquè Fent Carrerany no desaparegui. Siau honrats i sensats. Tots aquells que estiguin cansats que ho deixin una temporada, com vaig fer jo.

Atentament

Pere Sureda Ribas.

RESPOSTA A EN

MIQUEL MAS I RIBAS

En contestació a la carta d'En Miquel Mas del Correu Obert del mes de Setembre i adreçada "al Batle i el seu grup", cal fer les següents reflexions:

1a.-Es veritat que parlaves amb nosaltres i oferires uns terrenys pel poliesportiu a canvi de poder urbanitzar tota la resta (parlaves d'uns 37.000 metres quadrats). Però calles el que volies a canvi: que l'Ajuntament obrís els carrers pertinents, pagant l'asfaltat, llum, clavegueram i voravies; això Miquel és cercar duros a dos reials. Els costos de tot això és molt superior al preu del terreny que oferies. A més et vàrem dir que tot el que urbanitza, està obligat per llei a donar un 10% dels terrenys a l'Ajuntament per a destinar-ho a serveis. Per tant tu no regalaves res, donaves uns terrenys que estaves obligat a fer-ho; però l'Ajuntament no està obligat a obrir-te carrers perquè tu facis el negoci a canvi dels diners del contribuïent.

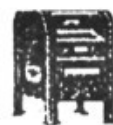
Se te va dir que podíem parlar de la urbanització però eres tu qui la volies; per tant tu devies córrer amb les despeses. Contestares que si t'havia de costar un duro no ho volies fer.

Què vols doncs, que ho pagui l'Ajuntament? Així tothom voldria urbanitzar tot quant té.

Intentàrem que et posassis en contacte amb una entitat que es dedica a finançar

CORREU OBERT

polígons industrials (ha fet el de Manacor), però tu no volgues saber res. Sembla que tots els marians et paguin els teus negocis i això no és de rebut.

2.-En quant a que no parlarem amb els altres grups, t'hem de dir que sí ho farem.

De les teves instàncies se t'ha donat resposta oralment, a més, si vols construir o fer qualsevol cosa a les teves propietats, fes el que fa tothom, demana permís d'obra, fes un projecte si és necessari, però no instàncies.

3.-S'ha construït els vestidors pujant 1 m. aproximadament la paret contigua amb la teva i no se t'ha demanat permís. T'hem de dir que el nostre grup, juntament amb el delegat d'esports creïé que aquest era el lloc més convenient perquè així servissin per la piscina i pel futbol, i també d'aquí i del regidor d'esports sortí la proposta de declarar els teus terrenys zona esportiva, la qual cosa nosaltres apoiarem. Pot ésser que sigui il·legal, però això no ens ho comunicà el tècnic de l'Ajuntament. A més no et perjudica el més mínim perquè tan sols la paret fa ombra dins les teves terres. També t'hem de dir que considerem que tu n'has sortit molt beneficiat d'aquesta obra, ja que te n'has duites moltes camionades de terra sense pagar res, ja que eren portades. Es calculen unes 80. I d'això no en dius res, no et perjudicà.

Però, si malgrat tot, et consideres perjudicat hi ha organismes superiors que

poden fer rectificar a l'Ajuntament.

4.-Tot Ajuntament pot redactar les Normes Subsidiàries que cregui més beneficioses pel poble, evidentment que els veïns tenen dret a presentar les al·legacions que creguin convenients. Si et sents perjudicat, fes-ho.

Les Normes Subsidiàries són el legat que regeix les construccions d'un poble. Quan s'aprovin tots estarem supeditats a elles, per tant ens sembla primordial l'aprovació d'unes N.N.S.S. que serquin el bé comú. Això és el que pretenem amb aquestes que recolzam i creim, al revés de tu, que són molts els que sí estan d'acord i pocs els que no.

5.-Referent a lo de Montblanc, tal com contempen les N.N.S.S. pot ésser una urbanització modèlica (es pot estar en desacord amb tota mena d'urbanització, n'hi ha dins el nostre propi grup que pensen així).

Si no s'urbanitza Montblanc, Maria seguirà éssent una reserva "espiritual"?

No ho sabem, però els seus joves hauran de cercar, per sempre més, les garroves fora del poble. És un risc consentir amb aquesta urbanització, però encara que sigui a contracor d'alguns de nosaltres, optam per aquest risc pensant que ho fem pel bé del poble

(particularment cap de nosaltres tenim empreses constructors ni ens interessa cap lloc de treball que es pugui crear).

Grup I.D.M.

COP DE GAS

I AJUNTAMENT

Una vegada més, acabades les festes patronals, vull donar la més sincera enhorabona al M.C. Cop de Gas per la seva dedicació als actes organitzats per l'esmentat Moto-Club durant les citades festes.

Però crec que cal fer unes puntualitzacions a qui correspongui, sobre les demagògiques i malintencionades informacions aparegudes a El Dia 16 de Balears, del passat dia 7 de Setembre, donades pel corresponsal Miquel Mestre i al Bolletí Informatiu del M.C. Cop de Gas, també aparegut pels mateixos dies durant les festes, totes elles dedicades a desprestigiar l'Ajuntament i particularment a mi com a responsable de l'organització de les festes. Faig un repàs a les qualificacions que allà directa o indirectament em feis:

- "Ha comès irregularitats", "manca de criteri", "el Batle se'n riu de nosaltres", "ineptitud", "ineficàcia", "incompetència", "vagueti crònica", "pilleria", "encollonament", ... No es pot dir que sigui sant de la vostra devoció i que ho tenc bastant difícil per ésser el vostre líder. Creisme que val més que m'ho agafi en broma que no en serió.

Anem per parts, perquè aquesta visió que vosaltres voleu donar de víctimes davant l'Ajuntament, per a les altres entitats sou els preferits. Heu rebut de l'Ajuntament 200.000 pts. de subvenció, la qual cosa

CORREU OBERT

suposa el doble de la que han rebut els altres Clubs o Associacions.

Del pressupost de les festes heu rebut 125,000 pts, el que també suposa que sigueu els més subvencionats amb 50,000 pts, més sobre el següent club subvencionat. Ara bé, com que seguïu el refrany castellà que diu "el que no lloira no mama", au, venga a plorar molt a veure si algú amolla més doblers.

Des del primer any que vaig ésser el responsable de les festes, em vaig proposar tenir el programa estructurat dins el Juny. Gràcies a aquesta rivalitat que m'heu demostrat, sempre m'heu posat problemes per a saber les vostres activitats a temps. Per evitar aquests problemes, dia 20 de Juny us vaig comunicar, per escrit a totes les entitats, que teníeu fins dia 10 de Juliol per a presentar la

programació d'activitats i el seu pressupost. (Signà el rebut en Bernat Quetglas, President de Cop de Gas). Les altres entitats així ho feren. Vosaltres no. Per no tenir enfrontaments, com cada any, vaig mirar quines activitats presentàreu a principi d'any i vaig trobar just el Trial-Indoor amb el pressupost de 125,000 pts. i vaig incloure activitat i pressupost dins el programa de festes. Ara al vostre bolletí afirmau que dia 20 de Juliol féreu la petició, però al registre de l'Ajuntament és de dia 26-7-89 i la informació de les activitats concretes me la dugué En Josep Bergas dia 23 d'Agost, just al moment de partir per dur el programa a la impremta.

Es ben patent que tot ho presentàreu fora de plaç.

Tots aquests documents, amb dates incloses, els teniu vosaltres. Consultau-

los i veureu que no mentesc. Si no els trobau, són a la vostra disposició a l'Ajuntament. Després d'això, cap a on van les acusacions de improvisacions, ineficàcia, ineptitud, etc.?

Què vol aconseguir la Junta Directiva de Cop de Gas?

Què fa una entitat com la vostra fent politiqueries?

Perquè el que no podeu negar és que els dos citats escrits duen una càrrega d'implacions polítiques de les quals fins i tot el més profà se n'assabenta. I com que el nostre Ajuntament no és monocolor sempre trobau qui recolzi, políticament, les vostres iniciatives. (Com es fa patent als citats escrits).

La vostra actitud és absolutista. Segons es dedueix de les vostres declaracions, la vostra boca és mesura: Tant demanam, tant ens heu de donar. Així com l'únic calendari que és vàlid és el vostre, els altres que s'arreglin. (En conversacions privades amb alguns dels vostres components, parlant de que tot pressupost té un topes, em digueren que La Casa de la Vila era una casa de fer doblers i que per tant els topes es podien botar.) No puc acceptar aquesta actitud i no entenc com qualsevol persona que hagi de donar compte davant tot el poble, la pugui acceptar.

Per acabar vull remarcar, que l'objectiu de la carta és rebatre els desprestijis que vosaltres heu iniciats, sense una raó objectiva, en contra meua. Repetesc la meua enhorabona per les vostres activitats.

Magí Ferriol Bauzá.

Poemes

Les han contades:
-En Biel Jordà,
-En Xesc de Son Cloquis,
-En Biel Femenies,

Gloses

Com un senyor se'n va a plaça
amb so gueato entorxat,
barrinant s'ha barrinat
i ara no pot donar passa,

Aquest senyor que és vengut
manaja doblers a trau
es queixa com no li donau
brou de cames de puput,

Jo he comprat una moixa
per companyia tenir
m'estim més quedar fadri
que casar-me amb una coixa,

Un tocadore de piano
sempre té feina per a fer
En Sanjan va fer primer
i el donaren al gitano,

Una dona s'arregussa
a damunt un cobricel
aquell pardal d'En Biel
mos ha comprada una cussa,

voldria que el vent bufàs
fins que sa terra fos plana
Sant Pere i Sant Galiana
es cap a tots dos les tomàs,
en el cel que no quedàs
fonament i paret plana
i es Sant que està de setmana
per boig i per tarambana
sa bufeta s'esclatàs,

Jo som En Ferriol Banya
que tant desitjau sentir
i si el reteu, podeu dir
que"heu retut un berganti
des més famosos d'Espanya,

D'Algaida res que dir tenc
però si d'En Capellà
si puc el tenc que posar
a damunt el campanar
en forma de monument
i així diria la gent:
aquí hi descansa un dolent
que En Rego va defiar
i per tonto i per bejà
bada sa boca al vent,

Davers es Coll d'En Rebassa
s'hi ha establert un ferrer,
totes ses eines que té
són de moneis de porrassa,
s'encrulla és de carabassa
ses monges són de paper,
posa sabó en lloc d'acer
i els acerons que pot fer
m'engana que durin massa,

Si pel cas s'extravenia
per dins Algaida passar,
preguntau pen Capellà,
per qualsevol cosa sia,
de tot quan té vos darà,
si veniu a punt de migdia
vos convidarà a dinar,
si és es vespre a sopar
un bon llit per descansar,
sa dona per disfrutar,
només es vol reservar
un redolet com sa mà
que té davall sa camia,

Ses teves bromes, Vidal
arriben a ser pesades,
si em trec ses corretjades
jo també et faré mal,
perquè ets d'un natural
que sempre em tires pernades,
completes ja n'he cantades
però encara m'han quedades
quatre torxes ben gruixades
per cantar-te el funeral,

Jo som nat a Lluçmajor
i a Lluçmajor em batejaren
a Algaida em confirmaren
i a nou anys d'edat em donaren
la Sagrada Comunió
i els que em feren glosador
és cert que s'equivocaren
i a dins es cap no hi posaren
un llum per donar-me claror,

PISCINA MUNICIPAL

Pere Crespi i Salom

Una novetat al poble de Maria de la Salut, ha estat la construcció i la inauguració de la piscina.

Crec que és i serà un bon servei per als mariandós sempre i quan l'usuari sigui civilitzat (per desgràcia n'hi ha molts que encara no ho són i no ho seran mai, ni fins i tot a l'any 92, probablement l'origen és la incultura i fins i tot potser els gens).

Un altre punt molt important, és el manteniment de la piscina a càrrec d'una persona responsable amb la missió de cuidar tot el sistema de depuració i neteja de la zona.

Un lloc on hi va tanta de gent, és un focus potencial de contagi, i per tant adequat per a la transmissió de moltes malalties.

La piscina no ha d'esser un lloc on la gent ha d'anar-hi a rentar-se, al contrari ha d'esser un lloc d'esplai, d'oci i per fer més suportable la temperatura estiuenca.

En quant a la salut hem de recordar que els microorganismes tipus bacteries i virus que poden estar en contacte amb el nostre cos, procedents de diferents tipus de secrecions orgàniques (rinofaringees, vaginals) van a parar a l'aigua i poden contagiar a altres persones.

Dins el món bacterià, els estafilococs són els que provoquen més perills; són hostes de la cavitat nasal i de la gargamella i són responsables de les angines, rinofaringitis, otitis i conjuntivitis.

Si les mesures de desinfecció no són les més adients poden aparèixer determinats tipus de virus, com els papilomes responsables de les berruges o fics de les plantes dels peus. Determinats adenovirus poden provocar amb les mateixes condicions conjuntivitis.

El mateix passa amb el "peu d'atleta", que és un tipus d'infecció de la pell (micosi interdigital) provocada per un fong.

Davant tots aquests perills, les millors mesures són les de prevenció i una bona higiene; dur sabatilles de platja i unes ulleres per evitar les otitis i la conjuntivitis. No hem d'oblidar mai passar per la dutxa abans i després de banyar-se a la piscina, sempre i quan el grau de civilització dels usuaris ho permeti.

En el proper número de la revista, parlarem del manteniment de la piscina així com de les característiques de l'aigua; duresa, PH...

DEMOGRAFIA

ENS HA DEIXAT

Gràcies a Déu, aquest mes no
ens ha deixat ningú.

BENVINGUTS

Durant aquest mes tampoc hi ha
hagut augment de població.

JA L'HAN FETA

Antonio García González i Joana
Rebassa Martorell que es casaren el
dia 16 de Setembre,

Gabriel Genovart Mestre i Joana
M^a. Ferriol Ferriol la feren el dia
23 de Setembre,

Josep Genovart Florit i Catalina
Bergas Frau es digueren el sí el
dia 24 de Setembre,

Pere Rosselló Mulet i Joana M^a.
Ginart Sabater es posaren l'anell
dia 30 de Setembre.

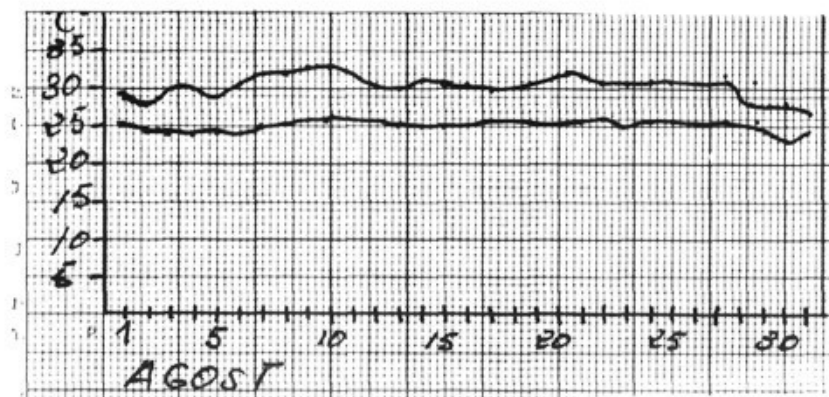
Que el vostre amor no acabi mai.

EL TEMPS

PLUÏA:
Dia 11m²
10 -- 13
21 -- 2'5
31 -- 2'5
TOTAL: 16P

METGES DE GUARDIA

Dies Localitat Telefons

DILLUNS MARIA 52 52 65

DIMARTS LLORET 52 02 78

DIMECRES COSTITX 51 31 57

DIJOUS LLUBÍ 52 22 61

DIVENDRES SINEU 52 08 18

52 02 92

Angel 24: 28 13 13

Abonat: 629

CAPS DE SETMANA:

del dissabte a les 14 hores

al dilluns a les 9 hores:

SINEU 52 02 92

Angel 24: 28 13 13

Abonat: 629

MARIA

AJUNTAMENT: 525002

525194

METGE: 525265

APOTECARIA: 525020

ESCOLA D'ALT: 525083

GESA INCA

AVARIES: 500700

BOMBERS: 0 8 5

AMBULATORI

D'INCA : 502850

SOM DURETA: 239447

AMBULANCIES: 200362

NOTA INFORMATIVA:

NOU HORARI BIBLIOTECA MUNICIPAL

A partir del mes d'Octubre, el
nou horari de la Biblioteca Mu-
nicipal serà el següent:

Dimarts, Dijous i Divendres de
17 h. a 19 h.

Dimecres de 16 h. a 19 h.

Dissabtes de 10 h. a 13 h.

FESTES 1989

Una vegada passades les festes es pot fer balanç. I hem de dir queenguany han estat ben lluides i participatives. La gent s'ha volcat en la majoria d'actes.

Començaren amb el pregó de festes a càrrec d'En Joan Mas i Vives.

Es pot dir que hi ha hagut actes per a tots els gusts i per a totes les edats.

Si demanam a la gent que ha seguit les festes d'aprop, que les ha viscudes, ens dirà que han estat molt bé.

Els nins gaudiren d'actes com:

- La festa infantil organitzada pel Grup d'Esplai Es Rebrot
- Concurs de dibuix infantil organitzat pel M.C.Cop de Gas.
- Carreres de joies.
- Espectacle infantil a càrrec dels "Granots Trullosos".
- Carreres de tricicles, bicis amb rodetes i minimotos.
- Festa infantil a càrrec del Grup Bulla.

Pels amants de l'esport, actes com:

- Torneig d'escacs.
- Tirada de coloms.
- Futbet i futbol.
- Carreres ciclistes.
- Trial-Sin.
- Autocros.
- Indoor Trial.
- Inauguració de la Piscina Municipal a càrrec del President del Consell Insular de Mallorca, D. Joan Verger.

Actes culturals com:

- Exposició de pintura de Rafa Forteza organitzada per l'Associació Cultural Fent Carrerany.
- Exposició de mocadors i vestits antics a càrrec de l'Associació de la Tercera Edat.
- Exposició de "Art avui a Maria" a càrrec de n'Antònia Rigo a la Casa de la Vila organitzat per l'Ajuntament.

FESTES

PASSADES

FESTES 1989

- Verbenes a càrrec d'En Tomeu Penya i els conjunts "Lily Launty" i "Victoria".
- Recital d'En Jaume Sureda.
- Actuació teatral a càrrec de la Companyia d'En Xesc Forteza que representà l'obra titulada "Quin Trutger".
- Concert de la "CORAL DE MARIA DE LA SALUT" a l'església.

Actes socials i religiosos com:

- Sopar popular.
- Missa solemne en la qual predicà el Rd. Joan Parets i Serra, rector de Sineu.
- Gran festa de la Tercera Edat amb missa, refresc i ball.

Actes de distracció, entreteniment com:

- Ball de bot (dos dies) amenitzats pel Grups "Los Valldemossa", "Sis Som", "Baladre" i "L'amo En Xesc de Son Cloquis".
- Ball de saló.

Text: Onofre Sureda Ribas
Fotos: Magdalena Soler Vallori

El temps, encara que no acompanyà de tot, (ens va fondre el paper) tampoc v molestà ni va impedir la celebració del actes programats.

També tingueren lloc actes no programats com la mal anomenada "festa de meló", amb tirades a l'Ajuntament, les banderes, persones, ... Aquest, aquest alenat per una minoria que sempre va contra corrent i que inclús es va dedicar a fer cartells a mà i els va aferrar pel poble i fora d'ell.

OPINIO

OPINIO

OPINIO

MONTBLANC, UN PUNT D'ATURADA PER LES NORMES SUBSIDIÀRIES

Al passat Ple extraordinari del mes de Setembre, era previsible que al nostre Consistori es xerraria sobre el tema de Montblanc. Un Ple que, si bé en un principi no havia d'haver estat mogut, pensem que el Pacte encara funciona, a la fi va ser un Ple de discòrdia.

En un principi foren les tres forces polítiques que conformen el pacte (PSOE, UM, INDEPENDENTS), les que estaven d'acord amb el plec d'intencions que l'urbanitzadora de Montblanc va presentar. Amb posterioritat, el tema de les Normes Subsidiàries, el prestatge d'1.000.000 de pessetes que

incomprendiblement l'Ajuntament va demanar a la empresa encarregada del projecte, podrien ser les qüestions que en certa manera complicaren el tema. El cas es que a l'esmentat Ple, amb l'absència ja tradicional del P.P., els regidors del PSOE varen posar fre a aquest cotxe que amb una direcció de dubtosa fiabilitat, havia posat la directa cap a un objectiu fix: URBANITZAR MONTBLANC.

Sempre he estat en contra de fer les coses tant a la lleugera com, pareix que les estant fent dins el nostre Ajuntament. El tema de MONTBLANC, del que tant s'ha xerrat darrerament, es un dels temes on els regidors del nostre Consistori, encapçalats pel Batle de torn, han estat manco afortunats.

Pareix que el fet de ser un servidor momentani del poble, "Regidor", il·lumini el cervell i doni la facultat Divina de la infal·libilitat. Tots cometem errors, i el que cregui que no, s'equivoca.

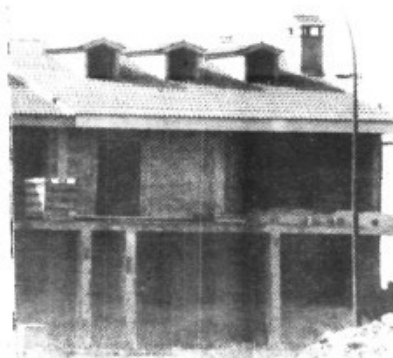

Jo personalment, com a ciutadà, no tinc gens clar els beneficis i perjudicis que aquesta especulació de terrenys durà al poble de Maria de la Salut. Desconec la finalitat de voler convertir uns terrenys

particulars en polígon únic urbanitzable, afavorint a tant sols un propietari, desconec quin serà l'impacte ambiental d'aquesta urbanització i si serà un núcle de població estable o flotant, desconec tantes i tantes coses d'aquest tema que em fa por, molta de por. Desconec el perquè de l'ambigüetat de el Partit Popular en aquest tema, perquè els Independents tenen tantes de presses per donar llum verd a aquesta especulació de terrenys. Desconec el perquè un grup polític com el PSOE va entrar tant ràpidament en aquest joc. No tinc idea del perquè de l'actuació de Unió Mallorquina. Això no em preocuparia massa si jo fos l'únic desinformat, el que més me preocupa és el fet de que la majoria de la població, per no dir la totalitat, no sap res i ja se sap que "LA IGNORANCIA ES EL PA DEL POBLE". No se de el perquè aquest Ajuntament no ha volgut utilitzar el seu B.I.M. (Bolletí d'Informació Municipal) per donar transparència en aquest tema. Doncs bé, no estaria de més que,

aprofitant que s'acosten temps electorals els polítics explicassin a la gent plana del poble el que passa amb Montblanc, el que pensen fer i el perquè ho fan, quins son els pros i els contres, ja que el poble es adult i ho sabrà entendre.

J.L. Corresa.

SA XERRADETA

Tots els que vos acostàreu per la Casa de la Vila durant el passat mes d'agost vàreu poder veure una exposició de pintura realment excepcional.

Els quadres allà exposats pertanyien a la col·lecció que al llarg de més de vint-i-cinc anys l'amo en Bernat Quetglas, "l'amo en Bernat Poll", ha anat arreplegant a través de la seva vinculació amb el Cercle de Belles Arts, "Es Círculo".

Quan se jubilà se comprà una casa i ha tornat a viure a Maria.

COM PASSAU ES TEMPS L'AMO EN BERNAT?

Llegesc molt, però sa veritat és que m'avorresc si no tenc res a fer. He llegit EL QUIJOTE un munt de vegades i cada pic hi trob coses noves. També faig una mica de bricolatge, vaig en es cafè i m'entretenc així com puc. També baix a Palma quan hi ha qualche exposició de pintura que m'interessa.

D'ON VOS VE AQUEST INTERÈS PER SES COSES ARTÍSTIQUES?

Lo cert és que a sa meua família hi havia qualche antecedent de gent més o manco il·lustrada per aquella època i jo en es sis anys ja sabia llegir i escriure. Quan es mestre em demanà com era que ja en sabia, li vaig contestar que era perquè a ca nostra me n'havien ensenyat i jo m'hi havia aplicat molt i hi tenia molt d'interès. Me'n record que li vaig dir que llegia un llibre que mos havien enviat d'Amèrica que es deia "El Lector Moderno" a més de Ses Rondalles d'en Jordi des Racó. Allà mateix me'n va fer contar una i li vaig contar sa d'"EN JOANET I ES SET MISSATGES" i li va agradar tant que cada dilluns me'n feia contar una a la resta de sa classe. I si qualche al·lot no feia bonda, el castigava deixant-lo sense sentir sa meua rondaia.

COM ERA SA VOSTRA FAMÍLIA?

Érem vuit germans. Mon pare era fuster i com pots comprendre de gana en passàvem molta. Me'n record que a s'edat d'onze anys m'enviaven a cercar farina en es Molí d'en Gual i me carregava un sac de trenta quilos a s'espatlla que pesava més que jo. De vegades ma mare feia qualche coca de prebes de set pams de llarg que en posar damunt sa taula no en quedava ni ses crostes.

Quan posaren s'electricitat, a mon pare el feren s'encarregat. Per posar-la en marxa havia de fer girar una rodota tan pesada que hi havia dies en què no hi havia manera, i me'n record que li feren una glosa que deia:

S'electricitat de Maria,
s'encén quan es sol se pon,
en Poll pareix que té son,
només l'encén qualche dia.

I VÓS QUE FEIEU EN AQUELL TEMPS?

Quan posaren s'electricitat jo tenia catorze anys, i es qui la vengueren a posar eren uns catalans que m'ensenyaren a fer d'electricista; bé, sa veritat era que en tot es poble només hi havia cent seixanta-cinc abonats que pagaven dues pessetes i mitja cada mes. Ses cases tenien un únic llum de 10 W que passejaven amb set o vuit metres de fil de part a part de sa casa. Jo me'n cuidava des set comptadors de llum que hi havia i passava a cobrar. Vaig haver d'aprendre comptabilitat.

L'amo En BERNAT QUETGLIAS

També feia d'escolà i entre una cosa i s'altra tot això eren doblers que anaven cap a ca nostra.

Quan vaig acabar es servici vaig fer una temporada de fuster amb mon pare. També en aquell temps vaig fer d'ajudant d'instrucció a s'escola i va ser on me pescà sa meva dona. Per aquella època em vaig comprar un cotxe i feia de representant pes pobles. També feia de medidor de finques i dibuixava es plànols per a tots aquells que m'ho demanaven. Quan esclatà es Moviment cridaren es meus germans a quintes i jo vaig haver de tornar a sa fusteria amb mon pare, fins que tornaren de sa guerra.

I AIXÒ DES "CÍRCULO" COM VA ANAR?

Tot va ser quan es meu fill Bernat que estudiava de missioner a Tarragona va decidir deixar-ho anar. Tenia setze anys i vaig pensar que amb aquella edat era ben necessari trobar-li qualque cosa. Vaig veure un anunci en es diari on reclamaven un "botones" per a Belles Arts. Hi vaig dur en Bernat i el se quedaren. Com que a Ciutat hi teníem un terreny amb una caseta vàrem pensar, amb sa meva dona, que jo aniria amb en Bernat a Palma i que ella se'n cuidaria des colmado que teníem a Maria, amb ses filles. Es meu fill se n'anà as cap d'un any a fer feina en un hotel i jo vaig passar a Belles Arts substituint provisionalment es qui feia de segon, perquè estava malalt.

I QUÈ HI FÈIEU ALLA?

Me'n cuidava de sa burocràcia. Com que hi feia feina es capvespres i es vespres, tenia es dematins per fer altres coses. En aquell temps feren un cens agrari i jo hi vaig col·laborar, de manera que vaig arreplegar un bon grapat de doblers.

COM ERA, O COM FUNCIONAVA ES "CÍRCULO"?

Es "Círculo" se subvencionava amb sa quota des socis, es tant per cent damunt sa venda de ses obres i es lloguer de ses sales d'exposició. Era una institució amb molts d'anys d'història. Un militar que s'interessava per totes ses coses artístiques va regalar es Casal Balaguer, que és allà on està ara, en usdefruit per fomentar ses Belles Arts.

I JA VOS HI QUEDAREU?

No. Me'n vaig anar a fer feina en un hotel que llogàrem per una temporada i no hi vaig tornar fins as cap d'uns quants anys.

COM VA SER QUÈ HI TORNAREU?

Es director des "Círculo" s'havia barallat amb un pintor una mica sonat i aquest l'havia amenagat; em va cridar i em va dir si el volia substituir uns mesos perquè havia agafat por. Li vaig dir que sí. Es primer dia que vaig veure aquell pintor per allà, vaig agafar un ganivet llarg i amb punta que teníem per fer feina allà i em vaig posar a fer-m'hi ses ungles netes. Quan em va venir a cercar ses puces li vaig mostrar es ganivet i li vaig dir que tant servia per fer ses ungles netes com per derfer-me'n de qualque emprenyós. Mentre deia això vaig fer es gest de dirigir es ganivet cap a sa seva panxa. A partir d'aquell dia no tornà comparèixer més per allà. Es qui fins aquell moment n'havia estat es director ja no va voler tornar i jo m'hi vaig quedar com a director.

ECONÒMICAMENT, COM ESTAVA SA SITUACIÓ?

Quan jo hi vaig entrar com a director, estava ben endeutat. Ningú no pagava quan tocava i això no podia ser. Vaig aconseguir arreglar s'assumpte econòmic i a partir d'aquell moment ses coses anaren millor.

SE GUEIX

NOMÉS S'HI FEIEN EXPOSICIONS DE PINTURA, EN ES "CÍRCULO".

No, Encara que sa pintura era lo més important també s'hi feien exposicions de dibuixos, ceràmica, escultura, etc. De vegades també hi feiem certàmens de poesia, conferències, etc. i també hi tenia estada s'Orquestra Simfònica, encara que jo no sé com aquella pobra gent hi volia anar. Cobraven una misèria i pràcticament no rebien cap subvenció.

COM SÓN ES PINTORS, L'AMO EN BERNAT

Hi ha de tot, com per tot. Però en general és un món on abunda s'enveja. Te'n trobes qualcun que és realment dolent, però amb una gran il·lusió, i qualcun altre que és realment bo, però que està més de mig sonat. En general puc dir que he fet bons amics, tant entre es pintors, com entre es compradors. He fet guanyar doblers a més d'un client aconsellant-li sa compra d'un quadre. Normalment, si sa cosa pren bé, no hi ha quadre que, d'un any per s'altre, no se revaloritzi un deu per cent.

QUIN PODER DE DECISIÓ TENIU VÓS A S'HORA D'ACCEPTAR UNA OBRA O UN PINTOR?

Això depenia d'una comissió. Jo només me'n cuidava d'organitzar-ho. Vist des de dins passaven coses molt curioses que val la pena contar. Quan aquesta comissió se reunia per acceptar s'obra des pintors, jo, amb qualche ajudant, els anava passant es quadres per davant. Ells s'ho miraven i només deien lo següent: "en el cel", "a l'infern", "en es purgatori". D'aquesta manera jo ja sabia si un quadre havia estat acceptat (cel), rebutjat (infern) o se'l tornarien mirar (purgatori).

Ara te contaré una anècdota perquè vegis com anaven de vegades ses coses. Un pic dugueren un quadre que pareixien tres mòpies allargades. Sa gent des sa comissió no sabia que fer; sabien que era d'un pintor molt anomenat, però no agradava a ningú. A la fi un des membres ho va resoldre dient: "I què hem de fer si té una vespa?", volent dir que l'acceptaven per ser de qui era, però no per ser bo. En rigüerem una bona temporada amb allò de sa vespa.

SA XERRADETA

PER QUÈ LI AGRADAVA TAN POC A SA GENT DES "CÍRCULO" DONAR CABUDA A SES TENDÈNCIES MÉS MODERNES DE SA PINTURA?

Perquè, de fet, no quedava més remei. S'ha de pensar que es "Círculo" vivia, fonamentalment, de lo que venia. Si començaven a deixar exposar pintors joves o no figuratius que no fossin socis no hi guanyaven res. Per suplir això lo que sí se feia era acceptar-los quan es feia es "Salón de Otoño".

QUÈ EN PENSAU DE SA PINTURA ACTUAL?

La pintura actual respon més a criteris comercials que no de qualitat. Se podria dir que lo que se compra es una firma, no un quadre. Són es marxants es qui dominen s'art actual. Amb això no vull dir que no hi hagi pintura abstracta bona, però hi ha més presa de pèl que altra cosa.

PER QUÈ HO DEIS AIXÒ?

Mira, ara et contaré una anècdota que ja he contat altres vegades. Un dia se'm presentà una jove pintora abstracta a xerrar amb mi i començàrem a parlar damunt s'art abstracta. Jo li deia que no me convenia i que el trobava poc treballat. Ella m'assegurava que no era així i que a ella, fer un quadre de dues retxes, li costava molt de temps de preparació. Li vaig demanar si em podia perdonar un momentet perquè havia de pujar a dalt a fer una cosa i que atengués ses persones que poguessin venir. Vaig pujar a dalt, vaig agafar una tela i pintura i vaig començar a espargir-la de dalt a baix. As cap de cinc minutets, vaig agafar aquella tela i vaig baixar. Des de lluny li vaig mostrar i li vaig demanar que en trobava d'aquella pintura. Ella, tota emocionada, va dir que era una autèntica meravella i que se notava que era obra d'un gran artista, i que amunt i que avall. Quan li vaig dur més aprop i li vaig dir que l'havia fet en cinc minuts va quedar amb un pam de nas. I no acabà aquí sa cosa. Aquell mateix quadre, que jo havia fet en cinc minuts, el vaig dur en una exposició, i me'l va comprar una galeria d'art. Perquè vegis com es s'art modern.

QUÈ ÉS UN PINTOR PER VÓS?

Un pintor és aquell que ha de sentir sa feina de pintar com una cosa agradable; com per un escriptor, escriure. T'ha de sortir de dins, ho has de sentir. No basta que t'agradi, ho has de viure. Una pintura d'un paisatge, per exemple, ha de ser capaç de suplir es paisatge mateix. Quan m'assec davant d'un quadre d'en Gaspar Riera, per posar un exemple d'un pintor des Pla de Mallorca, tenc sa sensació de trobar-me dins d'aquell paisatge. Això és sa pintura.

DEVEU HAVER ANAT ARREPLEGANT UNA BONA COL·LECCIÓ?

No està gens malament. I val un bon grapat de doblers. També n'he repartit entre es meus fills. Pensa que tenc nou néts i si els ha de tocar qualche cosa ...

QUIN ES ES QUADRE QUE APRECIÀU MÉS?

Un quadre petit d'en Miralles possiblement sigui es que apreciï més. Però no em facis dir per què, ja que no t'ho sabria dir.

QUÈ EN PENSAU DE SA PINTURA D'EN PERE ALEMANY?

N'Alemanys m'agrada. Hi ha feina, és lo que deïem abans; no són quatre retxes. La combinació és harmònica, no és gens freda.

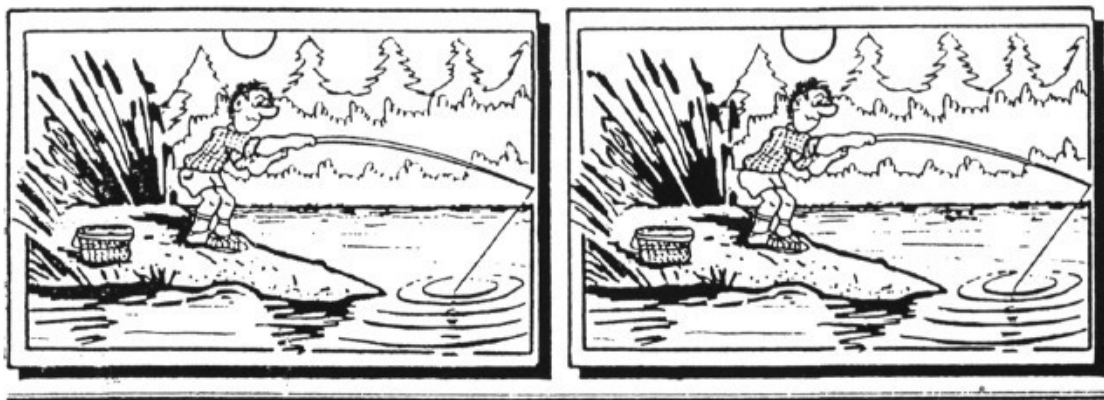
QUÈ EN PENSAU DE SA INICIATIVA DE SINEU A S'HORA DE FER UN CENTRE D'ART, O DE S'AJUNTAMENT DE MARIA, A S'HORA DE PROGRAMAR UNES EXPOSICIONS PER TAL QUE SA GENT QUE NO ÉS DE CIUTAT SE VAGI ACOSTUMANT A CONVIURE I A VIURE S'ART DE MÉS A PROP?

Pens que està molt bé. No estaria gens malament que ets organismes públics se'n cuidassin de fomentar cada vegada més s'art, fent certàmens, amb concursos, i, sobretot, que s'apreguessin bé es fonaments a ses escoles.

L'amo en Bernat xerra, xerra i no se cansa, és un pou d'anècdotes de tot tipus, relacionades amb la pintura, amb els fills, amb la seva pròpia i moguda existència.

Joan Gelabert i Mas.

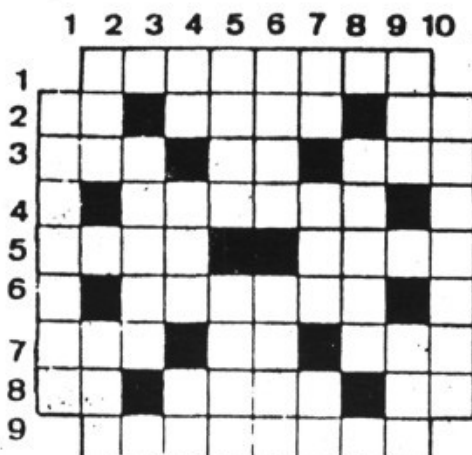
PASSATEMPS

Tratau de trobar les set diferències que hi ha entre aquestes dues vinyetes.

ENCREUAT.- HORIZONTALS.- 1: Atletes americana que guanyà quatre medalles a Seül, que s'ha retirat fa poc i se vol fer actriu. 2: Qualificació dels alumnes que van bé a la Primera Etapa d'EGB. Grup social. Crit eivissenc que donà nom a un grup musical. 3: Un gas. Símbol químic de l'americà. Catedral de Mallorca. 4: Llevaré la vida. 5: Feti un sortelg. Riu de l'URSS que desemboca a la mar Càspia. 6: Línia dels mapes del temps que uneix els llocs que tenen una mateixa pressió atmosfèrica. 7: Parc d'animals. Déu d'Egipte. Primera component de moltes companyies aèries. 8: Símbol químic de l'actini. Peça de roba d'abric per anar per dins ca seva. Aliment fet de farina. 9: Setmanari pollencí en castellà que s'edità el temps de la República, d'ideologia esquerrana radical.

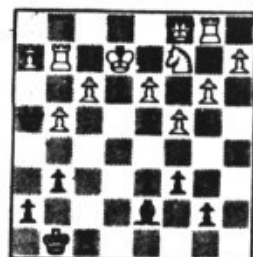
VERTICALS.- 1: Jugador del R. Mallorca que marcà el gol al Sabadell en el darrer moment. 2: Begut, ebrí. Joc de saló. 3: Mític inventor de la música que, gràcies als sons de la seva lira les pedres formaren les murades de Tebes. 4: Noranta-nou. Exclamacions de dolor. Adverbi de manera. 5: Molèstia a l'estómac o als budells per acumulació de gasos. Expressat amb paraules. 6: Títol d'una sèrie de televisió que se va fer molt famosa. Capital de Mbini, a Guinea Equatorial. 7: Prefix negatiu. Festa de carnaval. Símbol químic del níquel (al revés). 8: Nadador (Daniel...) que fa poc ha superat el rècord de 1.500 m. que tenia Rafael Escalera desde 1981. 9: Ciutat de Vietnam devora l'antiga frontera entre el Nord i el Sud. Jugador de bàsquet espanyol (al revés). 10: Serveix per a menjar.

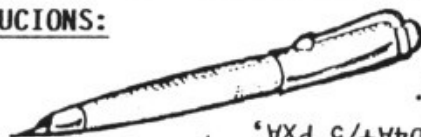
PROBLEMES D'ESCACS:

Les negres guanyen.

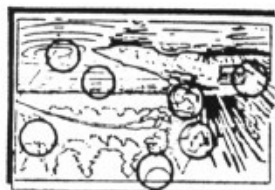
BELLON-SMEKAL

SOLUCIONS:

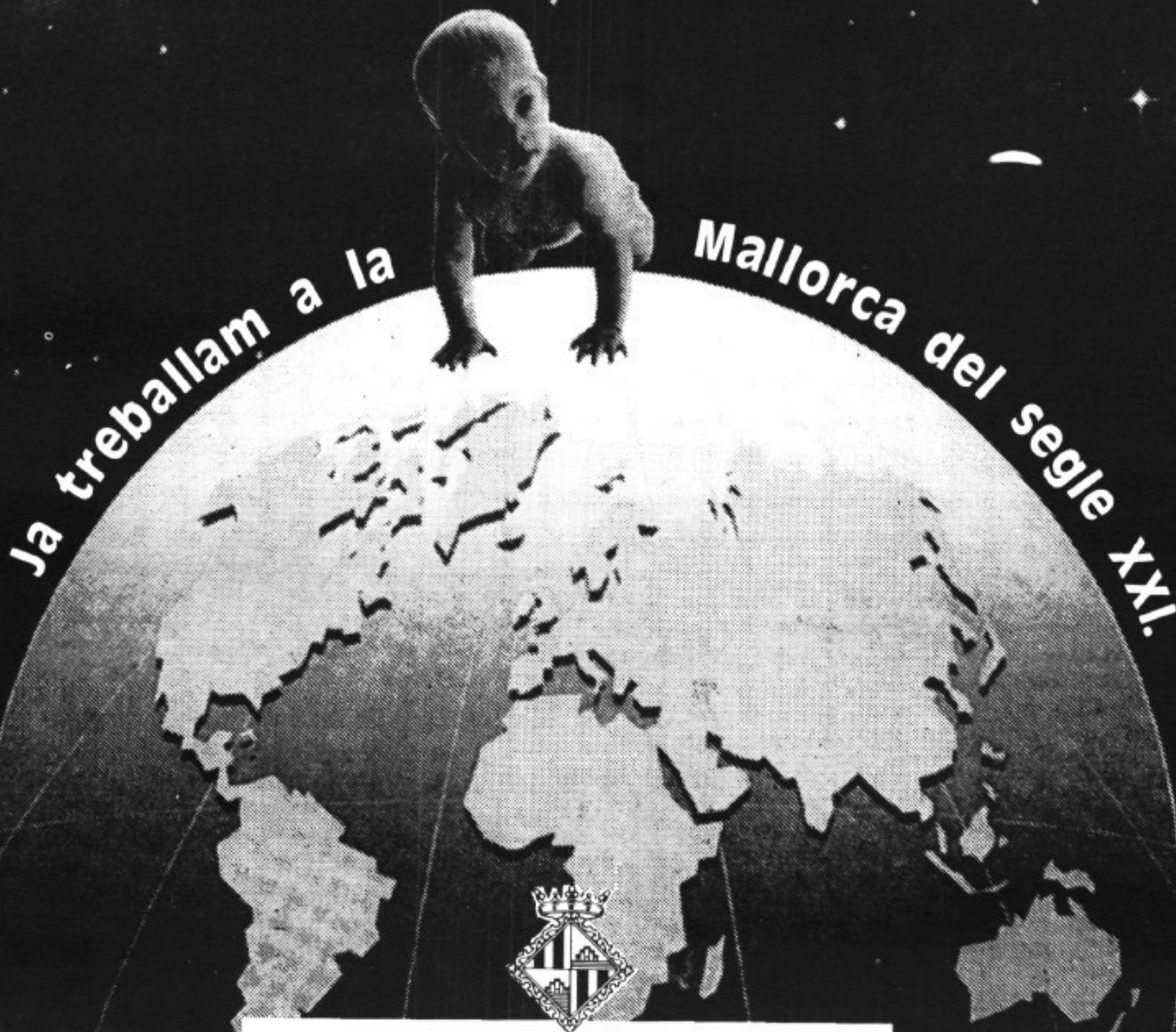
1... Txp/2 Rxt (si
2 CxA, T7A+/3 Txi,
Dxt+/ 4 Rld, AXP+
decideix), AXP+/ Ren-
deixen (si 3 TxA, D7A
+/4 R XR, D4A+/5 PxA,
D4R mate).

La primera paraula que pronunciarà aquest nin serà en mallorquí.

Els infants que ara neixen a la nostra illa son ciutadans del món per dret propi. La paulatina desaparició de les fronteres, l'expansió dels mitjans de comunicació i l'agilització dels transports, posaran a l'abast de tots aquests infants la possibilitat de visitar o de fixar la residència a qualsevol lloc del món. Per tot això no hi ha res tan important com

oferir-los, des de molt petits, la possibilitat que siguin vertaderament conscients de la seva pròpia identitat i que puguin sentir-se dignes hereus de tota la riquesa de la nostra cultura. La normalització de la nostra llengua i el coneixement de la nostra cultura és l'únic camí perquè puguin aconseguir-ho. La nostra obligació, evidentment, és facilitar-los-ho al màxim.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

BULLIT de notícies

ORGUE NOU PEL COR DE LA PARRÒQUIA

La Comissió Econòmica de la parròquia de Maria de la Salut s'ha aventurat en comprar un orgue nou que era de primeríssima necessitat, ja que el que hi havia era usat i feia bastants d'anys que marxava i darrerament ja no trobaven peces de recanvi.

Aquest aparell està valorat en 763,616 ptes.

El volen pagar abans d'acabar el mes de Setembre.

Han adreçat petició d'ajuda a la Caixa Diocesana, a l'Ajuntament i a les Caixes i Bancs del poble.

També s'accepten donatius personals d'individus o col·lectius que vulguin aportar algun ajut segons les seves possibilitats.

El poble anònim, aquest que som tots i no figuram quasi mai com a tots, un poble que parla amb fets i no gaire amb paraules ha donat per l'orgue nou 700.000pts. Ningú figura haver donat res, tots, el poble, la comunitat ha donat el necessari per a cubrir les 763,616 ptes.

El bisbat dona 100.000 ptes.

L'Ajuntament de Maria també pensa donar i ho pensen fer igualment les caixes i banc del poble.

En el pròxim número us direm el què.

La Comissió agraeix la seva col·laboració.

Esperam donar els comptes clars en la propera revista.

BRUTOR A LA PLACA DEL MERCAT

Després de la neteja d'aquesta plaça, feta duran l'estiu, el M.C. Cop de Gas organitzà uns actes amb motos i deixà la plaça emmerdada. Ja no és la primera vegada que ho fan. Deuen esperar que algú torni cremar-ho com feren l'any passat.

Cal dir que és l'entitat que rep més doblers de l'Ajuntament, i tot per contribuir a la contaminació ambiental; renous, fums, pols i deixalles. D'aquesta manera és com ho paguen. Han cobrat amb antelació i ara aquí queda això. Crec que una altra vegada no s'els pot donar cap duro fins que no se'n ho hagin duit tot i ho hagin deixat tot net.

Si va dir ver, crec que és una manca de serietat i honradesa.

Onofre Sureda Ribas.

CONVOCATORIA

La Parròquia convoca a qui vulgui per tres motius:

- 1) Per un grup social parroquial.
- 2) Per confirmar-se. Que tinguin 18 anys o més.
- 3) Per fer catequesi de nins.

Poden avisar a la Parròquia durant aquesta 12 setmana d'Octubre.

Pere Fons.

SI NO SE VOLIA MELÓ... MÉS MELÓ

Com ja és tradicional per les Festes Patronals i amb més propaganda que mai es podia preveure que la tirada de meló seria grossa. La prohibició per part de l'Ajuntament d'aquest fet va fer que no tantsols hi hagués un dia, ja que en el "PUE" varen caure melons tots els dies i a totes hores, sense que cap autoritat inpedís tal fet, amb la conseqüent molèstia dels que pretenien fer una copa tranquil·lament.

Un punt a favor del nostre consistori va ser el fet de tenir prevista la neteja de la Plaça des Pou el dia de la Mare de Déu, un put en contra, el fet de despreocupar-se de la neteja dels altres carrers del nostre poble que estigueren empastissats tots els dies de Festa.

José Luis Corresa.

BULLET de notícies

NOU HORARI ESCOLAR

Durant la darrera setmana de Juny, el Consell Escolar del C.P. A. Monjo de l'aria de la Salut aprovà la proposta de nou horari i per refrendar-lo, el passat 26 de Setembre votaren els pares una mena de refèndum.

La proposta era: Classe de Dilluns a Divendres de 9 h. fins a les 12'30 h. i els capvespres fer de 15 h. a 17 h. els Dilluns, Dimarts i Dijous. El Dimecres fer activitats extra-escolars i el divendres fer classe de 15 h. fins a 16'30 h.

Els resultats foren:

-Cens de famílies	88,	
-Nº Votants Vàlids	82,	93'18 %.
-Abstencions	6,	6'81 %.

Els vots vàlids són els següents:

-SI.....	61	74'39 %.
-No.....	17	20'73 %.
-Blanc.....	3	3'65 %.
-Nuls.....	1	1'20 %.

En vista dels resultats favorables de la votació s'ha sol·licitat la conformitat d'aquest horari per part del M.E.C.

Onofre Sureda Ribas.

CORRESPONSALS ULTIMA HORA

El passat dia 23 de Setembre, els corresponsals de ULTIMA HORA dels pobles de la comarca d'Inca ens vàrem reunir a la delegació que des de fa uns anys té el diari a Inca per conèixer les noves instal·lacions, que han estat ampliades, i donar-nos compte dels nous canvis que la direcció ha previst en vistes a que el rotatiu tenguí una major cobertura dels pobles que estan dins ella així com una millor informació.

De la mateixa manera com ja està en marxa a la comarca de Manacor, la delegació d'Inca centralitza les notícies que es produeixen als pobles del voltant i tendran pel seu complet seguiment nous mitjans que agilitzaran i faran possible una més ràpida informació.

Els coordinadors i responsables del bon funcionament seran En Fabio i En Pep Roig.

Jaume Mestre.

BEATIFICACIO DE SOR FRANCINAINA

Recollim la notícia de la Beatificació de Sor Francinaina de Sancelles.

Una dona de poble i una dona que va fer poble. Una dona que fou capaç d'estimar per damunt de totes les coses.

Són bons els fets desinteressats, autèntics i vertaders, sense massa paraules.

Enhorabona al poble de Sancelles per haver parit una dona de tanta talla.

Pere Fons.

INAUGURACIO DE LA PISCINA

El passat mes de Setembre i aprofitant les festes de la Mare de Déu de la Salut, fou inaugurada la piscina municipal amb la presència de Sr. Verger acompanyat pel Sr. Batle i regidors del nostre consistori.

L'escassa aflluència de gent, la majoria d'assistents eren nins, fou notòria i sobretot es va trobar a faltar la presència del Sr. Metge i l'Apotecària titulars del poble, cosa aquesta lògica ja que la piscina no reuneix les condicions sanitàries que la Llei demana.

José Luis Corresa.

Carrerany

Esportiu

FINALITZA EL VII TORNEIG DE FUTBOL-SALA.

Allà pel mes de Juliol, dia 1, va començar el ja tradicional torneig de Futbol-Sala a Maria de la Salut organitzat, com ja va passar l'any passat, per la Delegació d'Esports del nostre Ajuntament que encapçala Rafel Oliver.

El número d'equips inscrits va esser de quinze i tots ells han acabat la competició, encara que a 3 dels equips de fora poble se'ls va descomptar 3 punts per no comparèixer als seus corresponents partits. Aquests foren: Ciutadans, Tele-Club Ariany i Polihero.

Degut a la problemàtica que va sorgir l'any passat arrel de l'abandó dels àrbitres federats, gent del poble es va encarregar d'arbitrar els partits i l'experiència la podem qualificar de totalment positiva, ja que la polèmica no ha estat a l'ordre del dia i la bona voluntat que han posat jugadors i públic ho han permès. Hi ha hagut algunes estirades, dues en concret, però més que res aquestes no varen esser culpa dels àrbitres i que l'organització de cara al proper any hauria de resoldre.

Els partits de la final i tercer i quart lloc, varen esser arbitrats per parelles i el resultat fou positiu i a tenir en compte per properes edicions. Finalment el guanyador del trofeu pel millor àrbitre va correspondre a Jaume Morro.

Dels cinc equips que tenien opció a estar en la fase final, segons la previsió que férem des d'aquí i al principi, l'equip Bora-Bora quedà fora.

La primera semi-final la disputaren Caja Postal i Cervceria Pils, guanyant els primers. En aquest partit, hi va haver seriosos incidents que res venen a dir a favor dels implicats, que demostraren molt poca esportivitat.

A la segona semi-final, FONTHISA va guanyar a l'equip de Polcapó, que havia fet segons el públic el millor futbol-sala del torneig, encara que no pogués amb la forta defensa i seriositat de l'equip de FONTHISA.

Al partit per decidir el tercer i quart lloc, C. Pils en un gran partit i rectificanc accions passades va derrotar justament a un Polcapó falt de motivació, tot el contari que els seus rivals.

Ja a la final, Caja Postal va guanyar merescudament a FONTHISA, que no havia perdut cap partit fins al moment, i que va tenir a Rafel Payeras com a botxi. El resultat va esser de 4-2 i a la fi, els dos equips es feren un intercavi de regals. Partit jugat amb molta esportivitat i de gran qualitat tècnica, destacant damunt la resta de jugadors l'esmentat Rafel Payeras de Caja Postal.

Una vegada acabat el torneig, cal fer una valoració del mateix. Esportivament ha estat un èxit, gran participació, assitència de públic i positiva labor dels àrbitres. Destacar el fet de que Rafel Oliver ha estat sempre al cap, allà al poliesportiu i els 10 arbitratges que ha realitzat fora cobrar.

En la part negativa cal fer menció a la flexibilitat del calendari i de l'horari, que si bé ha estat indulgent amb tots el equips, a la fi va arribar a esser dens i desconcertant. De cara a properes edicions, s'hauria de fer un calendari rigid al principi, tancant la inscripció amb temps abans de l'inici de la competició i ja estar distribuit a l'hora del començament, evitant aixi canvis de darrera hora.

Les obres als nous vestidors del poliesportiu feren que, al principi sobre tot, els equips no es poguessin dutxar, emperò no són atribuïbles a l'organització i sense cap dubte en el futur no es tendran.

I TORNEIG FUTBOL-SALA ALEVIN I INFANTIL.

Al mateix temps que el VII Torneig de Futbol-Sala, es celebrava el I Torneig de Futbol-Sala Alevin i Infantil Maria de la Salut. Hi participaven quatre equips i a la fi del torneig, el guanyador va esser l'equip de Cervceria Pils

QUADRE D'HONOR DEL VII TORNEIG DE FUTBOL-SALA MARIA DE LA SALUT.

Equip campió: CAJA POSTAL,
2on, classificat: FONTHISA,
3er, classificat: CERVESERIA PILS,
4art, classificat: POLCAPO,

Màxim golejador: Pere Morro, 74 gols,
Porter menys golejat: Ll. Genovard, 22
gols,
Millor jugador: Antoni Gálvez (Polcapó),
Equips més esportista: Peixateria Anfòs,
Millor àrbit: Jaume Morro,

QUADRE D'HONOR DEL I TORNEIG DE FUTBOL-SALA ALEVIN I INFANTIL MARIA DE LA SALUT.

Equip campió: CERVESERIA PILS,
2on, classificat: SON PUIG,
3er, classificat: CA'N JOAN TERES,
4art, classificat: TECNOSPORT,

Màxim golejador: Martí Mas,
Porter menys golejat: Toni Obrador,
Equip més esportista: Cerveseria Pils,
Millor jugador: P. Felipe (C. Pils),

CLASSIFICACIO DE LA FASE PREVIA:

	J	G	E	P	GF	GC	P
FONTHISA	14	13	1	0	100	36	27
C. PILS	14	12	1	1	123	22	25
CAJA POSTAL	14	12	1	1	100	26	25
POLCAPO	14	11	0	3	91	34	22
BORA-BORA	14	8	2	4	69	46	18
CA'N TOMEU	14	8	1	5	80	48	17
S'ESTIU-82	14	7	1	6	67	51	15
P. ANFOS	14	6	1	7	48	56	13
XIVARRI	14	4	1	9	50	74	9
CIUTADANS	14	6	0	8	46	75	9
E. MEDITERR.	14	2	3	9	33	74	7
C.J. BERGAS	14	3	0	11	31	80	6
T.C. ARIANY	14	3	0	11	31	80	3
TECNOSPORT	14	1	0	13	29	151	2
POLIHERO	14	1	1	12	39	86	0

ESTAT DE COMPTES DEL VII TORNEIG DE FUTBOL-SALA.

15 inscripcions a 5.000'-	75.000'-	
27'5 arbitratjes d'en J. Morro a 1.000'-		27.500'-
21 " " A. Mestre a "		21.000'-
17'5 " " G. Mas a "		17.500'-
16'5 " " P. Font a "		16.500'-
13'5 " " G. Castelló a "		13.500'-
Fra. Gravats Llorenç (Trofeus)		18.000'-
" Casa Codina (arreglar balons)		3.080'-
" " " (2 balons)		6.860'-
" B. Quetglas (3 balons, 2 siulets i dues carpetes)		16.995'-
" Papereria Company (quatre carpetes)		1.880'-

Aportació de l'Ajuntament

Jaume Mestre,

75.000' - 142.815' -
67.815' -

142.815' - 142.815' -

Carrerany

Esportiu

FONTHISA HA COMENÇAT LA TEMPORADA 1989/90.

El començament de la temporada 1989/90 de la lliga de futbol d'Empreses, per FONTHISA, no ha estat dolent, ja que ha guanyat els partits jugats a dins Maria i ha perdut en els que era visitant amb equips que estan a la part alta de la classificació.

Malgrat la manca de preparació física, la millora que a cada partit experimenta l'equip és real, sobre tot a dins Maria on les dimensions del camp jugan al seu favor.

Destacar que en les quatre primeres jornades no es duu cap targeta ni cap punt de penalització al premi a la correcció.

HOTEL HELIOS -3 FONTHISA -0

FONTHISA: S. Cifre, A. Mas, M. Pastor, J. Mas, J. Mestre, J. Morey, D. Bergas, G. Frontera, Ll. Bunyola, X. Florit, i J. Bergas.

Sustitucions: J. Martínez per X. Florit i Rafel Oliver per J. Bergas.

Excel·lent estat físic dels jugadors del Hotel Helios, que va esser determinant per aconseguir la victòria. Els gols varen esser producte de "xuts" de fora de l'àrea grossa. Molt de joc de centrecampisme. Sols 3 ocasions clares per FONTHISA. Partit jugat amb una gran esportivitat i arbitratge correcte.

FONTHISA -5 VETERANS DEL SOLLER - 1

FONTHISA: S. Cifre, A. Mas, M. Pastor, J. Mas, J. Mestre, J. Martínez, J. Bergas, X. Florit, R. Porcel, J. Morey i Ll. Bunyola.

Sustitucions: J.L. Corresa per A. Mas, D. Bergas per X. Florit, i R. Oliver per J. Bergas.

Debut de l'equip davant l'afició. Aceptable entrada i bon joc a ràfagues. Millor estat físic dels jugadors de FONTHISA que els seus rivals i diverses ocasions. Deficient terreny de joc, cal una ràpid acondicionament, encara que les pluges l'havien millorat. Esportivitat al terreny de joc i un públic que es va entretenir. Golejadors: M. Pastor (2), R. Porcel (2) i J. Bergas.

PAPELERIA FERRER - 6 FONTHISA - 1

FONTHISA: A. Mestre, G. Mas, M. Ferriol, M. Pastor, J. Mas, J. Mestre, D. Bergas, Ll. Bunyola, J. Martínez, X. Florit i J. Bergas.

Sustitucions: J.L. Corresa per G. Mas, G. Frontera per Bergas i R. Oliver per M. Ferriol.

Quan els jugadors de FONTHISA se'n adonaren, ja hi havia dos gols en contra degut a que es va arribar amb justícia al partit. Camp de recent inauguració i molt grans dimensions, el que va esser decisiu pel resultat. Bon des de que l'equip de Maria es va centrar en el joc els quinze darrers minuts de la 1ª part i els vint primers de la segona, les ocasions rondajaven les dues porteries. Sense servir d'excusa, 3 gols polèmics i un penalty assenyalat damunt D. Bergas. Gol de J. Martínez arbitratge polèmic i amb molta poca personalitat.

FONTHISA -4 BAR POU -0

FONTHISA: S. Cifre, A. Mas, M. Ferriol, M. Pastor, Bunyola, J. Mas, D. Bergas, X. Florit, J. Martínez, Mestre i J. Bergas.

Sustitucions: G. Frontera per J. Mestre, J.L. Corresa per M. Ferriol i G. Mas per J. Bergas.

Va esser en la segona part on es va materialitzar la victòria de FONTHISA. En la primera part tal vegada l'equip que va tenir més oportunitats fou el de Lluçmaç, però no les va poder fer efectives. X. Florit (2), Pastor i D. Bergas varen esser els golejadors a un partit on el públic, unes cinquanta persones, es va entretenir.

Gran deportivitat damunt el terreny de joc amb arbitratge un tant desconcertant que no va satisfer ni uns i ni altres.

Jaume Mestre.

SENSACIONAL TRIOMF D'EN JERONI BERGAS D'AVANT EL CAMPÍO ESPANYOL MIQUEL ILLESCAS.

Sense dubte, la figura d'aquest passat mes de Setembre de l'escacs mariando i de Mallorca ha estat en Jeroni Bergas, que va esser un dels 4 jugadors que aconseguí derrotar al campió espanyol Miquel Illescas, el qual va realitzar unes simultànies a Sta. Margalida, dins les Festes de la Beata, a 34 taulers i a on estaven els millors escaquistes de Mallorca: 7 mestres balears, l'actual campió de Mallorca, un dels millors juvenils d'Espanya... i 4 representants del nostre poble.

Aquest esdeveniment, va servir com a cloenda del II Open de Sta. Margalida, a on es va proclamar campió A. Martínez (Son Oliva), només perdent una partida davant en Jeroni Bergas.

Al començament del torneig, hi havia 38 jugadors inscrits i els 7 mariandos quedaren classificats així:

7è, Jeroni Bergas,	5 punts,
11è, Gaspar Mas,	4'5 "
13è, Xisco Mestre,	4'5 "
18è, Pep Ferriol,	4 "
21è, Enric Pozo,	3 "
23è, Pere Alomar,	3 "
26è, Miquel Ferriol,	2'5 "

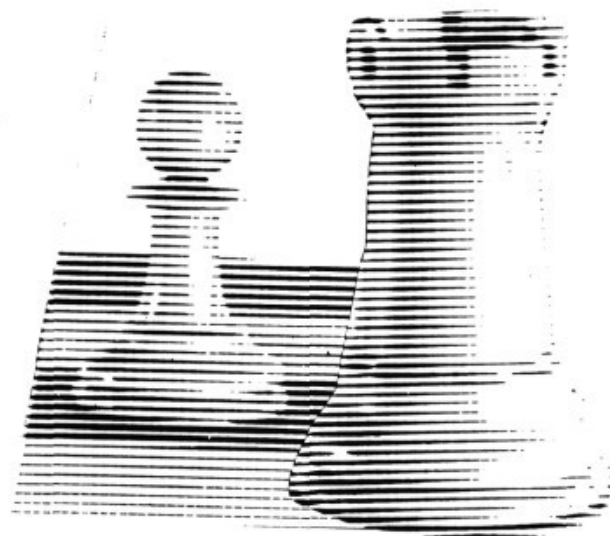
JERONI BERGAS, NOU CAMPÍO DE MARIA.

Al guanyar el IX Torneig social de Maria, En Jeroni Bergas ha finalitzat l'estiu de forma apoteòsica.

La superioritat del nou campió va esser total, i només n'Enric Pozo li tregué unes taules a la tercera jornada.

Dins aquest torneig, hem de destacar a les noves promeses, Xisco Mestre (5è), campió juvenil, Miquel Mas, campió infantil i Catalina Bunyola (9 anys), campiona i gran porvenir.

També hem de resaltar l'exitosa tornada a la competició d'En Toni Frau (4art.) i el subcampionat d'En Gaspar Mas, un jugador que enguany ha realitzat una gran

temporada (ascens a Preferent de Balears, 6è al torneig d'Alcúdia...). Però en aquest torneig, va trobar el seu camí un incommensurable Jeroni Bergas. Els altres escaquistes, ratllaren al seu nivell. Dels 22 inscrits, 17 finalitzaren el torneig.

PORRERES CAMPÍO DEL I TORNEIG PER EQUIPS MARE DE DEU.

Quatre equips, Porreres, Maria A, Sta. Margalida i Maria B, lluitaren per aquest nou torneig que organitzà el Club d'Escacs de maria.

L'equip guanyador va esser el favorit, el de 1ª de Porreres que va derrotar en total autoritat als seus rivals, evidenciant grans progressos en jugadors com Gornals, Gil... L'escacs de Porreres continua la seva marxa ascendent, l'any passat ja aconseguiren el 5è lloc de la 1ª Regional.

El subcampionat, Maria A, 8è de segona, guanyà amb autoritat al Sta. Margalida (3'5 a 1'5) i caigué estrepitosament davant el Porreres (4'5 a 0'5), en la gran final, a on les diferències de categoria es van notar massa.

Finalment, Sta. Margalida i Maria B compliren amb els seus papers de mers comparses, aconseguint les altres posicions.

Enric Pozo Mas.

Carrerany

Esportiu

II CAMPIONAT DE LES BALEARS SOCIAL.

El passat diumenge dia 24 de Setembre, el Club Ciclista de Maria de la Salut, va organitzar la segona edició del campionat de les Balears per a ciclistes socials. Una cursa amb un itinerari de 79 quilòmetres, la qual va enregistrar una inscripció de 39 ciclistes.

La competició va començar a les nou i mitja del matí des de la nostra localitat per a continuar cap a Petra, Creuer Ses Basses, Vilafranca, Sant Joan, Sineu, Llubí, Muro, Sta. Margalida, Maria (S.E), Petra, Creuer Ses Basses, Vilafranca, Sant Joan i meta final instal·lada a la Plaça des Mercat de Sineu. El patrocini fou dels ajuntaments de Maria i Sineu i del complex "Tennis Arenal Sport Centre".

Abans d'arribar al Creuer de Ses Basses, s'escapren tres homes: Tomeu Arbona (Mè de la Salut), Mateu Sureda (Sta. Catalina) i Miquel Fuster (Sta. Catalina), cobraren una diferència que anava en augment amb el pas dels quilòmetres. L'esprint especial de Sineu, fou per Fuster, mentre que Arbona s'anotava el de Maria.

A partir del pas pel nostre poble, el mariando va començar a col·laborar amb els dos restants. Al pas per Petra, Fuster va quedar endarrerit, mentre que Sureda i Arbona s'anaven rellevant, si bé ambdós tenien sèries dificultats físiques per a mantenir el ritme i la diferència. Dins els carrers de Sineu, Sureda agafà una petita diferència que va esser insalvable per Arbona.

Després dels esmentats, va arribar el primer grup del pilot amb els mariandos Ferriol Roig i Ferriol Colombram, els quals, per aquest ordre encapçalaren aquest grup. Amb aquesta classificació, el Club Ciclista de Maria de la Salut va classificar als seus tres participants entre els cinc primers. La classificació romangué d'aquesta manera:

- 1)- M. Sureda (Sta. Catalina) Esp. 2-19-21
- 2)- T. Arbona (Jumbo Tours) " 2-19-28
- 3)- M. Fuster (Sta. Catalina) " 2-20-50

- 4)- Ferriol Roig (J. T.) Af. 2a 2-22-29
- 5)- Ferriol Colombram " " Af. 1a "
- 6)- Jaume Gil (T. Arenal) Vet. B "
- 7)- T. Martorell (C. Blando) Esp. "
- 8)- Ll. Fiol (Sta. Catalina) Af. 1a "

VI VOLTA CICLISTA A MENORCA.

Sota l'organització del Grup Deportivo Es Port de Ciutadella, els passats dies 22, 23 i 24 de Setembre, es va disputar la sisena edició de la Volta Ciclista a Menorca per a ciclistes veterans aficionats per invitació i a la qual hi participaren dos ciclistes de la nostra localitat: el veterà Rafel Ferriol (Tallers Torrens) i l'aficionat Anton Mulet (C.C. Caimari).

Malgrat no aconseguissen situar-se entre els cinc primers llocs de la classificació general absoluta, tengueren una participació destacada.

El de Tallers Torrens, va esser el primer classificat de la seva categoria a totes les etapes i a la general, mentre que el del C.C. Caimari es classificava tercer a la General de la Muntanya i segon a la de Metes Volants, mentre que el seu conjunt guanyava la classificació per equips. El ciclista del C.C. Caimari, Francesc Horrach fou el guanyador absolut.

TROFEU VERGE DE LA SALUT

Les passades festes patronals de la nostra localitat foren el motiu d'una nova reunió ciclista, la qual es va celebrar el Dissabte dia nou de Setembre a partir de les quatre. En el circuit urbà, hi corregueren els locals, alevins i infants, mentre que els socials i veterans competiren a partir de les cinc a la distància de 63 quilòmetres amb set voltes al circuit des Rafal. Les classificacions quedaren de la següent manera:

Carrerany Esportiu

Locals menors d'onze anys.

- 1- Rafel Campins,
- 2- Magdalena Real,
- 3- Antoni Martí,
- 4- Jaume Ferriol,
- 5- Guillem Pira,

Locals majors d'onze anys.

- 1- Rafel Seguí,
- 2- Pere Real,
- 3- Pep Ferriol,
- 4- Antoni Obrador,
- 5- Pere, F. Femenias,

Alevins -6 participants

- 1- Estarellas, 5-55
- 2- Roca, "
- 3- Mulet, "
- 4- Martorell, 5-57

Infantils -9 participants.

- 1- Ferragut, 19-26
- 2- Crespí, 20-37
- 3- Díaz, 20-51
- 4- De las Heras, "

Socials i veterans -39 participants.

- 1) Antoni Serra (Sta. Catalina) Esp.
- 2) Carlos Palacios (Pau Es Gomer) Esp.
- 3) Ferriol Colombram (Jumbo Tours) Af.
- 5) Rafel Ferriol (Sta. Margalida) Vet.
- 8) Ferriol Roig (Jumbo Tours) Af.
- 16) M. Fernández (Jumbo Tours) Esp.

Tots en un temps de 1-46-52,

Jaume Mestre,

FEIM CARRERANY.

CASTELL DEL REI.

Pel mes d'Octubre tenim previst arribar fins al Castell del Rei.

Forma, juntament amb els castells de Santueri i d'Alaró la tripleta de Castells Roquers de Mallorca.

La seva visita sols es pot dur a terme amb un permís.

Altres vegades hem intentat anar-hi però desistirem de fer-ho ja que no en teníem.

Ara tenim la possibilitat de visitar-lo perquè gaudim de l'esmentat permís. **Aprofitau-la!**

ITINERARI:

Pollença, La Vall de Ternelles, El Castell del Rei i retorn pel mateix camí.

HORARI APROXIMAT:

	Pollença
35 m.	
	posseïció de Ternelles
1 h. 25 m.	
	El Castell del Rei
1 h. 40 m.	
	Pollença
Total 3 h. 40 m.	

BREU RESUM HISTÒRIC:

Ja en temps de la dominació serraina era una de les més importants fortaleses de l'illa. S'hi refugiaren els moros de Xuaip resistint i hostigant als catalans i aragonesos, causant-los quantioses pèrdues.

El Conqueridor, atesa la seva importància, se la reservà.

Anomenà a N'Aries Yanyes, un noble de la comitiva de l'Infante D. Jaume, Alcaide del Castell.

Aquest castell va ser el darrer baluard que mantengué viva la lleialtat jurada al seu rei i senyor, En Jaume III. A conseqüència del setge que li havien posat les forces de l'usurpador Pere IV d'Aragó, el 29 d'Agost de 1343 els assetjats van haver d'entregar el castell, encara que amb una honrosa capitulació.

En el Segle XVI havia perdut tota importància com a fortalesa.

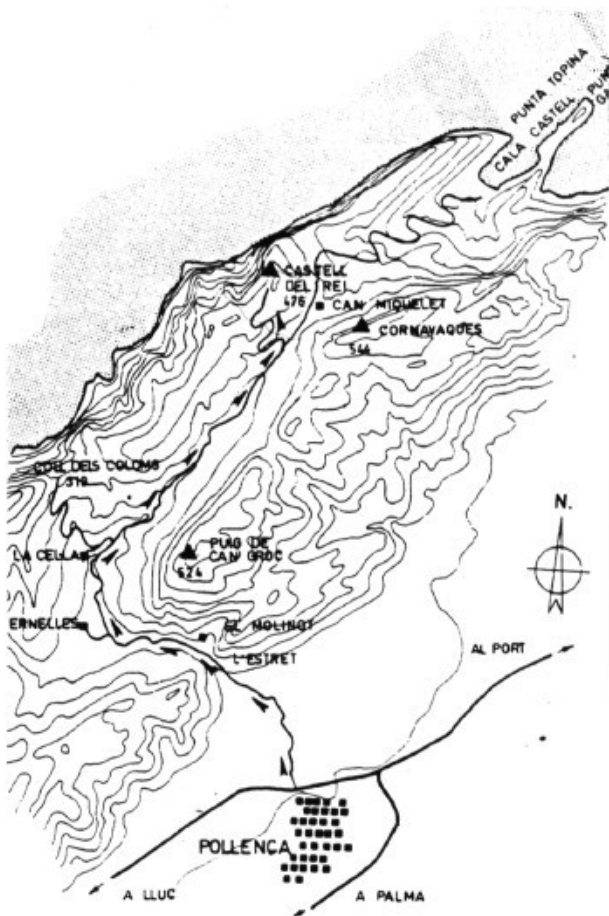
En 1564 va ésser utilitzat com a llatzaret, donat que hi havia pesta a Barcelona i foren enviats allà a passar la quarantena els infestats.

En 1715 es decretà el comp abandonament del Castell del Rei juntament amb el d'Alaró.

HORARI DE SORTIDA:

La sortida es farà des de la Plaça Pou a les 9 h.

Els interessats en venir que procuri ésser puntuals

PROGRAMACIÓ D'EXCURSIONS TARDOR-HIVERN

Dia 15 d'Octubre al Castell del Rei.

Dia 12 de Novembre a Montission Porreres.

Dia 10 de Desembre al Bec d'En Ferrutx.

Dia 11 de Febrer volta al Puig Roig.

Dia 11 de Març anada al Puig de l'Ofre

Onofre Sureda Ribas.